

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

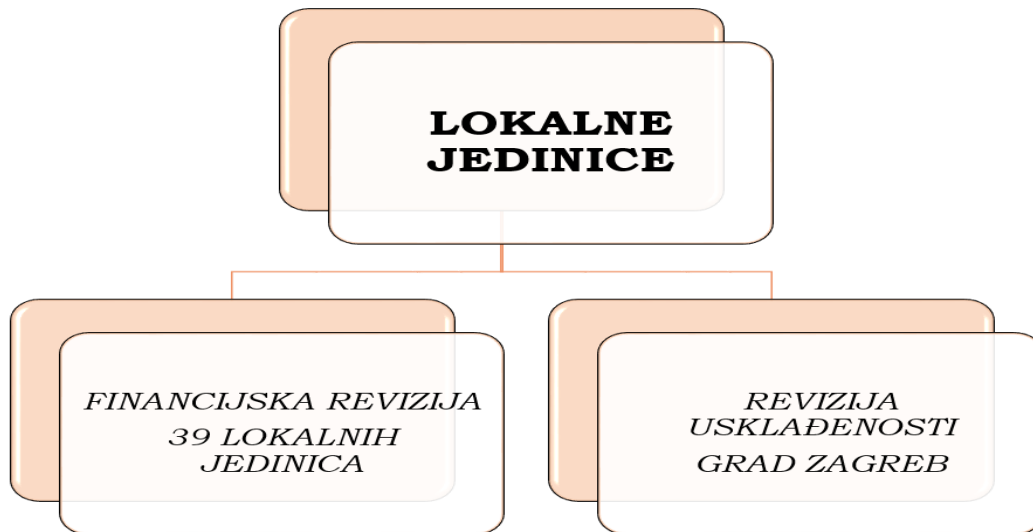
Objedinjeno izvješće o obavljenim revizijama

Lokalne jedinice

Zagreb, ožujak 2023.

Revizija - ukratko

Financijska revizija

Ličko-senjska županija   Grad Buje-Buie   Grad Delnice
Grad Crikvenica
Grad Rab   Grad Ilok   Grad Korčula   Grad Oroslavje
Općina Bednja   Grad Trogir   Grad Zlatar   Općina Barilović
Općina Dekanovec   Općina Donja Voća   Općina Donji Vidovec
Općina Dragalić   Općina Gornja Rijeka   Općina Fažana-Fasana
Općina Galovac   Općina Končanica   Općina Lobor
Općina Lećevica   Općina Mače   Općina Milna
Općina Negoslavci   Općina Orebić   Općina Pakoštane
Općina Podgorač   Općina Promina   Općina Stari Jankovci
Općina Sopje
Općina Stari Mikanovci   Općina Štrigova   Općina Tribunj
Općina Tkon   Općina Voćin   Općina Tounj
Općina Vrbje

39 lokalnih jedinica

Ukupni prihodi i primici	850.872.354,00
Ukupni rashodi i izdaci	876.444.919,00
Manjak prihoda i primitaka	25.572.565,00

Imovina	3.628.960.462,00
Obveze	343.651.276,00
Vlastiti izvori	3.285.309.186,00

Ciljevi revizije bili su provjeriti:

- istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutaršnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- druge aktivnosti u vezi s poslovanjem lokalnih jedinica.

izražena mišljenja

o financijskim izvještajima:

13 bezuvjetnih
25 uvjetnih
1 nepovoljno

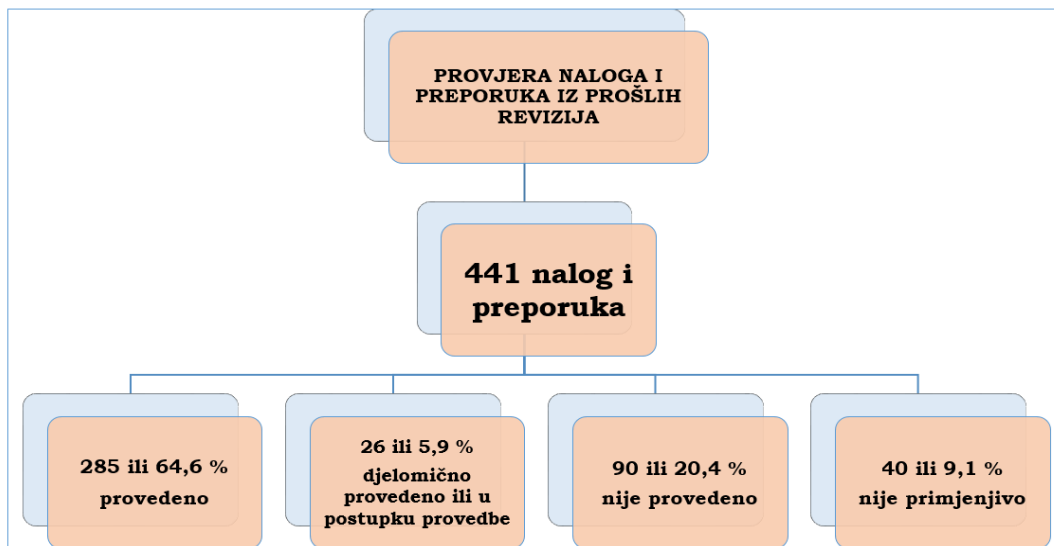
o usklađenosti poslovanja:

12 bezuvjetnih
26 uvjetnih
1 nepovoljno

614
naloga i
preporuka

ZNAČAJNIJE NEPRAVILNOSTI I PROPUSTI

PODRUČJA	LOKALNE JEDINICE
Planiranje i izvršenje proračuna	16
Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještaji	36
Prihodi i potraživanja	21
Rashodi i obveze	27
Javna nabava	29
Imovina i druge nepravilnosti	17

Revizija usklađenosti

Grad Zagreb

Potraživanja	2.307.435.304,00
Obveze	4.226.798.774,00
Pomoći proračunskim korisnicima	2.000.452.188,00
Subvencije trgovačkim društvima	898.885.148,00
Potpore za razvoj poduzetništva	27.925.170,00

Ciljevi revizije bili su provjeriti:

- obračun i naplatu potraživanja
- stvaranje i podmirenje obveza
- financiranje proračunskih korisnika Grada
- financiranje trgovačkih društava u vlasništvu i suvlasništvu Grada
- dodjela potpora.

**GRAD
ZAGREB**

**uvjetno
mišljenje o
usklađenosti
poslovanja**

18 naloga i
preporuka

Ugovor o koncesiji
(Grad – Zagrebačke
otpadne vode d.o.o.)
iz 2000.

Koncesija
dodijeljena na rok
od 28 godina.

Ugovorena vrijednost
izgradnje,
financiranja i
upravljanja
centralnim uređajem
199.024.109,00 EUR

Varijacije
77.253.963,00 EUR

**Centralni
uređaj za
pročišćavanje
otpadnih voda
Grada**

novčani izdaci za
kapitalna ulaganja
koncesionara

326.231.000,00 EUR

2.421.114.316,00 kn
doznačeno
koncesionaru od
2004. do konca 2021.

Dospjele obveze
67.479.239,00 kn

Z a k l j u č a k

Lokalne jedinice vode poslovne knjige i sastavljaju financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o proračunskom računovodstvu. Financijskom revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje jedne županije, devet gradova i 29 općina.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje su utjecale na izražavanje uvjetnog i nepovoljnog mišljenja najvećim dijelom se odnose na računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje, prihode i potraživanja, rashode i obveze te javnu nabavu. Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni i drugi propisi te unutarnji akti kojima je uređen računovodstveni okvir i poslovanje lokalnih jedinica.

Na pojavu nepravilnosti i propusta u nekim lokalnim jedinicama utječe i manji broj zaposlenika, osobito na računovodstvenim poslovima. Također, postojeći sustavi unutarnjih kontrola nisu zadovoljavajući zbog čega je potrebno više pozornosti posvetiti unaprjeđenju unutarnjih kontrola.

Državni ured za reviziju obavio je i reviziju usklađenosti Grada Zagreba. Za utvrđene nepravilnosti i propuste dano je 18 naloga i preporuka čije bi provedbe pridonijele većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima. Također, revizijom je obuhvaćeno i financiranje izgradnje Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada.

SAŽETAK	i
I. FINANCIJSKA REVIZIJA LOKALNIH JEDINICA	2
SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	2
Prihodi i primici	3
Rashodi i izdaci	5
Imovina te obveze i vlastiti izvori	8
IZRAŽENA MIŠLJENJA	11
NALAZI REVIZIJE	14
PROVEDBA NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLE REVIZIJE	30
II. REVIZIJA USKLAĐENOSTI GRADA ZAGREBA	31
ZAKLJUČAK	36

SAŽETAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 39 lokalnih jedinica i reviziju usklađenosti Grada Zagreba za 2021.

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica obuhvaćenih financijskom revizijom iznosili su 850.872.354,00 kn, rashodi i izdaci 876.444.919,00 kn te manjak prihoda i primitaka u iznosu od 25.572.565,00 kn (22 lokalne jedinice iskazale su višak prihoda i primitaka u iznosu od 27.778.229,00 kn, a 17 lokalnih jedinica manjak prihoda i primitaka u iznosu od 53.350.794,00 kn). Vrijednost ukupne imovine iznosila je 3.628.960.462,00 kn. Ukupne obveze (bez odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja) iskazane su u iznosu od 329.459.652,00 kn, a ukupna potraživanja u iznosu od 118.048.507,00 kn.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim važnijim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju znatan utjecaj na poslovanje. Osim toga, provjerena je i provedba naloga i preporuka iz prošle revizije.

Za svaku lokalnu jedinicu obuhvaćenu revizijom izraženo je mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja. Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni, drugi propisi i unutarnji akti kojima je uređen računovodstveni okvir te poslovanje lokalnih jedinica.

O financijskim izvještajima lokalnih jedinica izraženo je 13 bezuvjetnih, 25 uvjetnih i jedno nepovoljno mišljenje. O usklađenosti poslovanja izraženo je 12 bezuvjetnih, 26 uvjetnih i jedno nepovoljno mišljenje.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje, prihode i potraživanja, rashode i obveze, javnu nabavu te imovinu i druge nepravilnosti.

Revizijom je, između ostalog, utvrđeno sljedeće:

- Proračuni nekih lokalnih jedinica nisu doneseni u skladu s propisima jer nisu uravnoteženi, nisu sastavljeni prema propisanim proračunskim klasifikacijama i ne sadrže vlastite i namjenske prihode proračunskih korisnika te rashode koji se njima financiraju. Pojedine lokalne jedinice koje su iz prethodnih godina prenijele značajne manjkove prihoda i proračunima planirale sredstva za njihovo pokriće nisu donijele akt koji treba sadržavati analizu i ocjenu financijskog stanja, mjere za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja i plan provedbe tih mjera. Izvještaji o izvršenju pojedinih proračuna ne sadrže neke obvezne elemente ili podaci u izvještajima nisu točni.

- Nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja i financijskog izvještavanja utvrđene su kod većine lokalnih jedinica, a odnose se na ustrojavanje i vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te iskazivanje podataka u financijskim izvještajima.

Neke analitičke evidencije nisu ustrojene, ne sadrže pojedine propisane podatke ili se ne vode ažurno, zbog čega podaci nisu točni ili nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi. Evidentiranje u poslovnim knjigama nije temeljeno na urednim i vjerodostojnim te prethodno ovjerenim i kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Određeni prihodi, rashodi i imovina nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Poslovne knjige pojedinih lokalnih jedinica ne osiguravaju točne podatke o vrijednosti nefinancijske imovine jer pojedina imovina u vlasništvu lokalnih jedinica nije evidentirana, a evidentirana je vrijednost imovine koju su lokalne jedinice prodale, zamijenile za drugu imovinu ili prenijele javnom isporučitelju vodnih usluga. Nadalje, u poslovnim knjigama pojedina potraživanja i obveze nisu evidentirane ili nisu evidentirane u točnom iznosu. Za dospjela potraživanja s kašnjenjem u naplati preko godine dana nije obavljen ispravak vrijednosti ili ispravak vrijednosti nije obavljen za sva potraživanja za koja je trebalo obaviti. Nekoliko lokalnih jedinica nije obavilo popis imovine i obveza, a većina popis nije obavila na propisani način, zbog čega osnovna svrha popisa, a to je usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, nije ostvarena. U okviru izvanbilančnih zapisa nisu evidentirani instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po sudskim sporovima i tuđa imovina dobivena na korištenje. Nepravilnosti u računovodstvenom poslovanju imale su utjecaj na točnost i realnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima. Pojedini podaci iskazani u financijskim izvještajima nisu istovjetni podacima evidentiranim u glavnoj knjizi.

- Lokalne jedinice ne pridaju dovoljno pozornosti naplati potraživanja jer se za dospjela potraživanja dužnicima u pravilu upućuju samo opomene, a ovrhe su pokrenute za manji dio potraživanja. Neke lokalne jedinice za naplatu potraživanja nisu upućivale ni opomene. U pojedinim slučajevima komunalna naknada i komunalni doprinos nisu obračunani u skladu s propisima ili odlukama predstavničkih tijela lokalnih jedinica kojima je uređen način obračuna i plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa. Poslovni prostori dani su u zakup bez provedenog javnog natječaja. Za priznata ulaganja zakupaca u poslovne prostore u vlasništvu lokalnih jedinica umanjuje se visina mjesečne zakupnine, a lokalne jedinice od zakupaca nisu pribavile dokumentaciju kojom bi se potvrdila vrijednost priznatih ulaganja.
- U području rashoda nepravilnosti se odnose na rashode za zaposlene, obavljanje poslova na temelju ugovora o djelu, održavanje komunalne infrastrukture te tekuće donacije.

Kod obračuna plaća službenika i namještenika pojedinih lokalnih jedinica ili plaća i naknada zakonskih predstavnika primjenjivani su veći koeficijenti i veća osnovica od utvrđenih unutarnjim aktima kojima su propisani elementi za obračun plaća. Pojedine poslove iz djelokruga lokalnih jedinica obavljale su fizičke osobe na temelju ugovora o djelu i to u razdoblju dužem od godinu dana (poslovi trajnijeg karaktera).

Pojedini programi održavanja komunalne infrastrukture ne sadrže propisane elemente. S izvoditeljima kojima je povjereno obavljanje komunalnih djelatnosti nisu zaključeni ugovori, nego su poslovi obavljani na temelju prihvaćene ponude odnosno narudžbenice. Pojedine lokalne jedinice nisu propisale uvjete, kriterije i procedure za dodjelu donacija udrugama, za odabir programa odnosno projekata koje su financirale nisu provodile javne natječaje, nisu zaključeni ugovori o dodjeli sredstava ili nije provedena kontrola namjenskog utroška sredstava.

- Lokalne jedinice obvezne su kod nabave roba, radova i usluga primjenjivati propise koji uređuju područje javne nabave. Plan nabave donijele su sve lokalne jedinice, ali neke nakon propisanog roka od 30 dana od donošenja proračuna. Planovi nisu cjeloviti jer ne sadrže podatke o pojedinim predmetima nabave koji su tijekom godine nabavljani. Manji broj lokalnih jedinica nije za pojedine nabave proveo postupke javne nabave ili nije poštovao načine nabave propisane unutarnjim aktima. Rokovi izvođenja nekih radova nisu realno utvrđeni dokumentacijom za nadmetanje jer nisu uzete u obzir sve okolnosti koje je bilo moguće predvidjeti te su u više navrata rokovi produžavani. Lokalne jedinice (osim jedne) ustrojile su registre ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, ali pojedini nisu ažurirani u propisanom roku ili ne sadrže podatke o predmetima jednostavne nabave i neke obvezne elemente. Lokalne jedinice nisu u nekim slučajevima pratile izvršavaju li se radovi u skladu s ugovorenim uvjetima, jer zapisnici o primopredaji nisu sastavljeni ili su sastavljeni prije nego je ispostavljena privremena i okončana situacija. Za radove koji nisu završeni u ugovorenom roku nisu utvrđeni razlozi kašnjenja niti su lokalne jedinice poduzimale aktivnosti da se oni završe.
- Nepravilnosti u području imovine odnose se na evidencije o imovini, donošenje planskih dokumenata te upravljanje i raspolaganje imovinom. Propusti u vezi s vođenjem evidencija o imovini utvrđeni su kod lokalnih jedinica koje imaju nekoliko različitih evidencija (analitičku evidenciju dugotrajne imovine, registar imovine te evidenciju o poslovnim prostorima i stanovima), u kojima podaci o imovini nisu usklađeni ni usporedivi. Iako raspolažu vrijednosno značajnom imovinom, neke lokalne jedinice nisu donijele strategiju i godišnji plan upravljanja imovinom, neke nisu poduzimale aktivnosti u cilju ostvarenja ciljeva iz godišnjeg plana upravljanja, a pojedine nisu propisale uvjete, način i postupke raspolaganja nekretninama, iako je ta obveza propisana njihovim statutom. Prije prodaje i kupnje građevinskih zemljišta za utvrđivanje početne cijene nije pribavljena procjena ovlaštenog sudskog vještaka odnosno procjenitelja, nego su pribavljane informacije iz različitih izvora.

- Nisu poduzimane aktivnosti na uspostavi učinkovitog sustava unutarnjih kontrola s obzirom na to da nisu donesene pisane procedure za pojedine poslovne procese ili se donesenih procedura nisu pridržavali. Također, nije dovoljna pozornost posvećena samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola jer su u upitniku o fiskalnoj odgovornosti dani potvrdni odgovori u područjima u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste, Državni ured za reviziju dao je 614 naloga i preporuka, čija bi provedba pridonijela realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima i povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima te unutarnjim aktima.

- Revizija usklađenosti poslovanja Grada Zagreba

Predmet revizije bila je usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija koje se odnose na obračun i naplatu potraživanja, stvaranje i podmirenje obveza, financiranje proračunskih korisnika Grada i trgovačkih društava u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada te dodjelu potpora iz proračunskih sredstava sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje.

Cilj revizije bio je izražavanje mišljenja je li poslovanje u vezi s predmetom revizije usklađeno sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje Grada.

O usklađenosti poslovanja izraženo je uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene, između ostalih, sljedeće nepravilnosti i propusti:

- U glavnoj knjizi nisu evidentirana potraživanja koja prema pomoćnim i analitičkim evidencijama iznose 78.489.437,00 kn. Jednakim mjerama naplate nisu obuhvaćena sva potraživanja. Procedure naplate pojedinih prihoda nisu donesene, za pojedina potraživanja ne postoji evidencija pokrenutih postupaka prisilne naplate, informatički sustav za povezivanje evidencija svih potraživanja po obveznicima te evidencija provedenih mjera naplate po obveznicima i ročnosti nije uspostavljen, a centralizirano praćenje naplate potraživanja i izvješćivanje o naplati je u postupku ustrojavanja zbog čega postupci poduzimanja prisilnih mjera naplate na razini Grada nisu usklađeni.
- Nepodmirene obveze s osnove indeksacije za polivalentnu dvoranu Arena u iznosu od 12.407.733,00 kn nisu evidentirane u glavnoj knjizi ni iskazane u financijskim izvještajima.
- U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2021. nisu evidentirani i iskazani rashodi i obveze za nabavu radova, roba i usluga u iznosu od 24.973.959,00 kn, koji se u većini slučajeva odnose na 2021., a neki i na prijašnje godine (2019. i 2020.).

Kod plaćanja obveza Grad se nije pridržavao redosljeda plaćanja po dospijeću te su za račune plaćene nakon roka dospijeća (prosječno kašnjenje plaćanja je 85 dana) dobavljači obračunavali zatezne kamate, a istodobno su neke obveze podmirene prije roka dospijeća.

- Zbog nemogućnosti redovnog podmirivanja dospjelih obveza u ukupnom iznosu od 605.516.466,00 kn, tijekom 2021. Grad je zaključio ugovore o *faktoringu* prema kojima su dobavljači svoja potraživanja od Grada ustupila poslovnim bankama. U prosincu 2020. Gradska skupština je donijela Odluku o pokriću manjka prihoda ostvarenog do konca 2019. u iznosu od 1.303.915.375,00 kn. Planirano je pokriće manjka prihoda od 2022. do 2025. Sastavljena je Analiza i ocjena postojećeg financijskog stanja s mjerama za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja, mjerama za stabilno poslovanje i akcijskim planom provedbe navedenih mjera. Predložene mjere su navedene opisno, a financijski učinak koji bi se trebao postići provođenjem navedenih mjera i osobe odgovorne za njihovo provođenje i praćenje nisu navedene niti je utvrđena obveza izvještavanja o provedbi navedenih mjera po godinama.
- Financijski planovi osnovnih škola (111 škola) nisu uravnoteženi jer ne sadrže pojedine prihode, iako su navedeni kao izvor financiranja u okviru rashoda. Grad ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo na koji način su uravnotežili financijske planove prije njihova uključivanja u proračun Grada. Grad osnovnim školama nije doznačio sredstva za redovno poslovanje za posljednje tromjesečno razdoblje 2021. u ukupnom iznosu od 31.565.316,00 kn. Obveze prema zahtjevima osnovnih škola na temelju kojih Grad nije izvršio plaćanje nisu evidentirane u poslovnim knjigama Grada u okviru izvanbilančnih zapisa.
- Rashodi za subvencije planirani su u iznosu od 909.140.580,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 960.724.935,00 kn, što je 51.584.355,00 kn ili 5,7 % više u odnosu na proračun. Subvencije u iznosu od 6.500.000,00 kn odobrene su trgovačkom društvu u vlasništvu Grada (Zagrebački inovacijski centar d.o.o.), a prethodno nije uređeno koji će se troškovi navedenog društva financirati iz subvencije.
- Grad je od 2017. do 2019., nakon provedenih postupaka javne nabave, zaključio ugovore i dodatke ugovora prema kojima vrijednost nabave opreme, stručni nadzor i izgradnja nove žičare Sljeme (Žičara) iznosi ukupno 619.257.702,00 kn uvećano za porez na dodanu vrijednost. Od travnja 2019. Zagrebački električni tramvaj d.o.o. određen je za upravitelja Žičare te je u kolovozu 2019. zaključen između Grada i društva Zagrebački električni tramvaj d.o.o. Sporazum o financiranju troškova izgradnje Žičare. Na temelju navedenog Sporazuma, Zagrebački električni tramvaj preuzeo je obvezu financiranja nastavka izgradnje Žičare te se u prosincu 2019. dugoročno zadužio u iznosu od 537.000.000,00 kn, a Grad je jamac za 80,0 % svih obveza po kreditu.

Međutim, putem kapitalnih pomoći danih u 2021. Zagrebačkom električnom tramvaju d.o.o. u iznosu od 39.727.111,00 kn Grad je otplaćivao dio anuiteta kredita, iz čega proizlazi da se Grad posredno zadužio na višegodišnje razdoblje.

- Grad je u 2021. dodijelio potpore za očuvanje i razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrtničkih djelatnosti u ukupnom iznosu od 23.221.000,00 kn. Kod isplate većine potpora Grad se nije pridržavao ugovorenog roka isplate od 30 dana, a neposredna kontrola namjenskog korištenja potpora obavljena je samo kod pojedinih korisnika.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je 18 naloga i preporuka čija bi provedba pridonijela većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutaršnjim aktima Grada.

Osim navedenog, Ured je revizijom obuhvatio financiranje izgradnje Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada prema Ugovoru o koncesiji zaključenim između Grada i društva Zagrebačke otpadne vode d.o.o. Zagreb (Koncesionar). Ugovorena vrijednost po osnovnom ugovoru i dodacima ugovora za izgradnju, financiranje i upravljanje Centralnim uređajem za pročišćavanje iznosi 199.024.109,00 EUR, a vrijednost naknadno odobrenih varijacija (dodatni radovi) 77.253.963,00 EUR. Koncesionar je, prema Ugovoru o koncesiji, obvezan financirati, projektirati, izgraditi, upravljati i održavati Centralni uređaj za pročišćavanje, uključujući i upravne objekte, crpnu stanicu Mičevac i dijelove glavnog dovodnog cjevovoda te izgraditi i financirati glavni odvodni kanal, pristupnu cestu, dijelove glavnog dovodnog cjevovoda i mosta. Koncesija je dodijeljena na rok od 28 godina.

Prema podacima Koncesionara, od 18. rujna 1998. do 31. prosinca 2021., novčani izdaci za kapitalna ulaganja povezana s pravima i obvezama iz koncesije iznosili su 326.231.000,00 EUR. Povrat uložениh sredstava Koncesionaru ugovoren je na način da trgovačko društvo u vlasništvu Grada (Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Vodoopskrba i odvodnja) putem računa za isporučenu vodu od krajnjih potrošača naplaćuje uslugu pročišćavanja otpadnih voda. Naplaćena sredstva polažu se na depozitni račun Koncesionara kod poslovne banke. Također, ugovoreno je da nedostatna sredstva odnosno razliku između obračunane cijene usluge Koncesionara i prikupljenih sredstava od krajnjih potrošača podmiruje Grad. Prema podacima Grada, od 2004. do konca 2021. Grad je Koncesionaru doznao nedostatna sredstva odnosno razliku između obračunane cijene usluge Koncesionara i prikupljenih sredstava od krajnjih potrošača u iznosu od 2.421.114.316,00 kn. Koncem 2021. dospjele obveze Grada s navedene osnove iznose 67.479.239,00 kn.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/23-02/3
URBROJ: 613-01-01-23-1

Zagreb, 7. ožujka 2023.

**OBJEDINJENO IZVJEŠĆE
O OBAVLJENIM REVIZIJAMA
LOKALNIH JEDINICA**

Na području Republike Hrvatske ustrojeno je 576 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, i to 20 županija odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave, 127 gradova i 428 općina odnosno jedinica lokalne samouprave te Grad Zagreb kao jedinica lokalne samouprave koja ujedno ima položaj jedinice područne (regionalne) samouprave.

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju jedne županije, devet gradova i 29 općina te reviziju usklađenosti Grada Zagreba. Postupci revizije provedeni su od 17. siječnja 2022. do 7. ožujka 2023.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

I. FINANCIJSKA REVIZIJA LOKALNIH JEDINICA

Državni ured za reviziju planira i obavlja revizije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u opsegu predviđenom godišnjim programom i planom rada, koji donosi glavni državni revizor i prema kriterijima utvrđenim Zakonom o Državnom uredu za reviziju.

U 2022. na temelju Programa i plana rada Državnog ureda za reviziju, obavljena je financijska revizija jedne županije, devet gradova i 29 općina (dalje u tekstu: lokalne jedinice), o čemu su sastavljena pojedinačna izvješća u kojima su, između ostalog, opisane utvrđene nepravilnosti i propusti.

Na temelju pojedinačnih izvješća sastavljeno je ovo objedinjeno izvješće koje sadrži predmet i ciljeve revizije, podatke iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica, izražena mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, sažetak značajnijih nepravilnosti i propusta te osvrt na postupanje lokalnih jedinica po nalogima i preporukama iz prošle revizije. Također, u tabličnom prikazu dan je za svaku lokalnu jedinicu pregled podataka o ostvarenim prihodima i primicima, rashodima i izdacima te rezultatu poslovanja, stanju potraživanja i obveza te statusu naloga i preporuka danih u prošloj reviziji.

SUBJEKTI, PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Financijskom revizijom obuhvaćeno je 39 lokalnih jedinica. Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji i usklađenost poslovanja lokalnih jedinica za 2021.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Ciljevi revizije bili su provjeriti: istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje, provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije te provjeriti i druge aktivnosti u vezi s poslovanjem lokalnih jedinica.

PODACI IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Lokalne jedinice obvezne su voditi poslovne knjige te sastavljati i podnositi financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o proračunskom računovodstvu. Financijski izvještaji, prema Pravilniku o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21)¹, trebaju dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

---

¹ U tekstu se navode propisi koji su se primjenjivali u razdoblju obuhvaćenom revizijom.

Lokalne jedinice za proračunsku godinu sastavljaju sljedeće financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Bilancu, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama i Bilješke.

Prihodi i primici

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima lokalnih jedinica, ukupni prihodi i primici za 2021. ostvareni su u iznosu od 850.872.354,00 kn, što je 7.557.922,00 kn ili 0,9 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Podaci o prihodima i primicima, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 1.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima lokalnih jedinica za 2020. i 2021., prema vrstama.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici lokalnih jedinica, prema vrstama

u kn

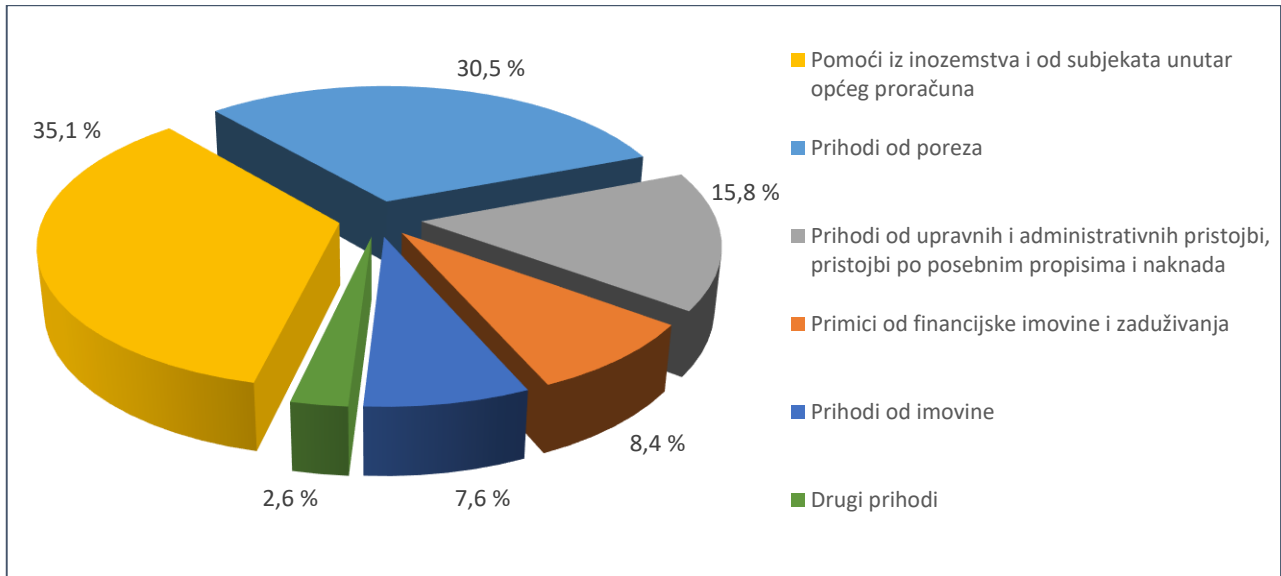
Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	314.410.399,00	259.698.426,00	82,6
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	205.841.458,00	298.497.293,00	145,0
3.	Prihodi od imovine	54.739.509,00	64.672.019,00	118,1
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	120.807.479,00	134.323.161,00	111,2
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	5.836.431,00	5.035.302,00	86,3
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	2.162.899,00	1.972.137,00	91,2
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	21.709.964,00	15.323.504,00	70,6
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	132.922.137,00	71.350.512,00	53,7
	Ukupno	858.430.276,00	850.872.354,00	99,1

U odnosu na prethodnu godinu znatno su povećane pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 92.655.835,00 kn ili 45,0 %, a znatno su smanjeni prihodi od poreza za 54.711.973,00 kn ili 17,4 % zbog promjene propisa, prema kojima se, umjesto udjela fiskalnog izravnjanja koji se izdvajao iz poreza na dohodak, sredstva fiskalnog izravnjanja osiguravaju u državnom proračunu i evidentiraju u okviru pomoći iz državnog proračuna. Primici od financijske imovine i zaduživanja manje su ostvareni za 61.571.625,00 kn ili 46,3 %, najvećim dijelom zbog manje ostvarenih primitaka od zaduživanja.

U grafičkom prikazu broj 1 daje se struktura ostvarenih prihoda i primitaka lokalnih jedinica za 2021.

Struktura ostvarenih prihoda i primitaka lokalnih jedinica za 2021.

Drugi prihodi odnose se na prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihoda od donacija; kazne, upravne mjere i ostale prihode te prihode od prodaje nefinancijske imovine.

Grafički prikaz broj 1

Najveći udjel u ukupnim prihodima i primicima imaju pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna (35,1 %) i prihodi od poreza (30,5 %).

U okviru prihoda od poreza iskazani su prihodi od poreza i prireza na dohodak u iznosu od 190.130.371,00 kn, poreza na promet nekretnina u iznosu od 44.192.075,00 kn te županijskih, gradskih i općinskih poreza u iznosu od 25.375.980,00 kn. Većina lokalnih jedinica je poslove utvrđivanja i naplate gradskih i općinskih poreza (u cijelosti ili djelomično) povjerila Poreznoj upravi.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna iskazane su u iznosu od 298.497.293,00 kn, od čega su vrijednosno najznačajnije pomoći iz državnog proračuna s osnova fiskalnog izravnjanja te pomoći za realizaciju različitih projekata lokalnih jedinica iz područja predškolskog i školskog odgoja i obrazovanja, komunalnog gospodarstva, vatrogastva, poduzetništva, kulture i socijalne politike u iznosu od 181.400.878,00 kn. Značajni su i prihodi od pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, zdravstvenih ustanova, domova za starije i nemoćne osobe te centara za socijalnu skrb i vatrogastva u iznosu od 43.350.028,00 kn i pomoći od izvanproračunskih korisnika u iznosu od 10.906.669,00 kn, koje su većim dijelom primljene od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za sufinanciranje projekata lokalnih jedinica iz područja zaštite okoliša i energetske učinkovitosti. Prema podacima iz financijskih izvještaja, u okviru ovih prihoda lokalne jedinice iskazale su prihode za programe i projekte koji se sufinanciraju sredstvima Europske unije u iznosu od 61.938.932,00 kn. Za razliku od prethodnih godina, primljene pomoći iz Europske unije evidentiraju se, u skladu s propisima o proračunskom računovodstvu, u cijelosti na računima prihoda izvještajnog razdoblja u kojima su postali raspoloživi.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 64.672.019,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajniji odnose na prihode od zakupa poslovnih prostora, javnih površina i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države te naknade za koncesije, eksploataciju mineralnih sirovina i pravo služnosti puta.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 134.323.161,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na prihode od komunalne naknade u iznosu od 69.244.744,00 kn, od komunalnog doprinosa u iznosu od 33.003.026,00 kn i po posebnim propisima (šumski doprinos, naknada za provođenje postupaka izvlaštenja imovine) u iznosu od 19.221.367,00 kn.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 15.323.504,00 kn, a vrijednosno značajniji ostvareni su prodajom građevinskog zemljišta (za gospodarske djelatnosti, stambenu izgradnju) i stambenih objekata u vlasništvu lokalne jedinice. U okviru ovih prihoda iskazani su i prihodi od prodaje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države i prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni su u iznosu od 71.350.512,00 kn, a vrijednosno najznačajniji su primici od dugoročnog i kratkoročnog zaduživanja te primljenih beskamatnih zajmova iz državnog proračuna. Lokalne jedinice dugoročno su se zadužile za izgradnju, rekonstrukciju, dogradnju i opremanje dječjih vrtića, izgradnju i modernizaciju objekata komunalne infrastrukture i drugih građevinskih objekata koje se financiraju iz njihova proračuna ili se sufinanciraju sredstvima Europske unije.

Rashodi i izdaci

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima lokalnih jedinica, ukupni rashodi i izdaci za 2021. ostvareni su u iznosu od 876.444.919,00 kn, što je 42.909.687,00 kn ili 5,1 % više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno više u odnosu na prethodnu godinu ostvarene su pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna za 23.096.218,00 kn ili 18,0 % i materijalni rashodi za 22.945.237,00 kn ili 12,6 %. Podaci o rashodima i izdacima, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 2.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima lokalnih jedinica za 2020. i 2021., prema vrstama, a u grafičkom prikazu broj 2 struktura ostvarenih rashoda i izdataka za 2021.

Tablica broj 2

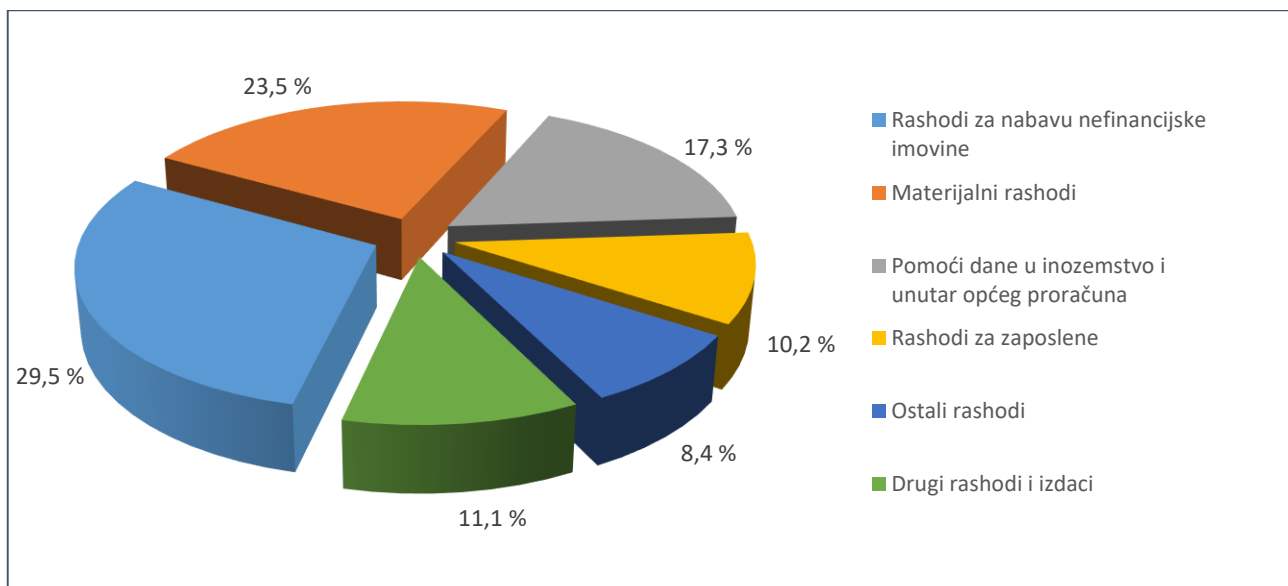
Ostvareni rashodi i izdaci lokalnih jedinica, prema vrstama

u kn

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	78.566.789,00	89.711.101,00	114,2
2.	Materijalni rashodi	182.828.951,00	205.774.188,00	112,6
3.	Financijski rashodi	6.506.519,00	7.305.063,00	112,3
4.	Subvencije	5.099.327,00	6.440.520,00	126,3
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	128.403.093,00	151.499.311,00	118,0
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	25.627.742,00	31.879.992,00	124,4
7.	Ostali rashodi	66.444.664,00	73.795.431,00	111,1
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	299.360.938,00	258.608.794,00	86,4
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	40.697.209,00	51.430.519,00	126,4
Ukupno		833.535.232,00	876.444.919,00	105,1
Ukupno prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		858.430.276,00	850.872.354,00	99,1
Višak prihoda i primitaka		43.545.368,00	27.778.229,00	63,8
Manjak prihoda i primitaka		18.650.324,00	53.350.794,00	286,1

Iako su u odnosu na prethodnu godinu ostvareni manje za 40.752.144,00 kn ili 13,6 %, rashodi za nabavu nefinancijske imovine imaju najveći udjel (29,5 %) u ukupno ostvarenim rashodima i izdacima. Značajni udjel u ukupnim rashodima i izdacima imaju i materijalni rashodi (23,5 %).

Struktura ostvarenih rashoda i izdataka lokalnih jedinica za 2021.

Drugi rashodi i izdaci odnose se na financijske rashode; subvencije; naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova.

Grafički prikaz broj 2

Rashodi za zaposlene odnose se na rashode za brutoplaće, doprinose na plaće i ostale rashode za zaposlene (naknade, nagrade i otpremnine). U lokalnim jedinicama je koncem 2021. bio zaposlen 481 službenik i namještenik na neodređeno i određeno vrijeme. U okviru ovih rashoda iskazani su i rashodi za brutoplaće župana, gradonačelnika i općinskih načelnika te njihovih zamjenika koji dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno. U odnosu na prethodnu godinu rashodi za zaposlene veći su za 11.144.312,00 kn ili 14,2 %, i to dijelom zbog povećanja broja zaposlenih na javnim radovima i realizaciji različitih projekata.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 205.774.188,00 kn. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 149.635.408,00 kn, ostale materijalne rashode u iznosu od 30.378.110,00 kn te materijal i energiju u iznosu od 25.760.670,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za usluge odnose se na rashode za održavanje komunalne infrastrukture, usluge tekućeg i investicijskog održavanja, komunalne usluge te intelektualne i osobne usluge (u okviru kojih su iskazani rashodi za ugovore o djelu u iznosu od 2.212.943,00 kn). U okviru ostalih materijalnih rashoda iskazani su rashodi za naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, naknade biračkim odborima i povjerenstvima za lokalne izbore.

Rashodi za pomoći u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvareni su u iznosu od 151.499.311,00 kn, od čega se na prijenose sredstava proračunskim korisnicima lokalnih jedinica za financiranje redovne djelatnosti odnosi 132.511.371,00 kn. Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, jedanaest lokalnih jedinica u 2021. nije imala proračunske korisnike, a 28 lokalnih jedinica obuhvaćenih revizijom imale su 90 proračunskih korisnika (dječji vrtići, ustanove u kulturi, javne vatrogasne postrojbe, pučka otvorena učilišta, škole, zdravstvene i ostale ustanove).

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 31.879.992,00 kn, a vrijednosno značajnije su stipendije učenicima i studentima, naknade za prijevoz učenika, novčane pomoći socijalno ugroženim obiteljima i kućanstvima, potpore za novorođeno dijete te sufinanciranje boravka djece u dječjim vrtićima.

Ostali rashodi ostvareni su u iznosu od 73.795.431,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi ostvareni su za tekuće i kapitalne prijenose sredstava radi financiranja programa javnih potreba u sportu, kulturi, tehničkoj kulturi, vatrogastvu i drugih područja od interesa za lokalnu jedinicu u ukupnom iznosu od 62.553.454,00 kn. U okviru ovih rashoda iskazane su i kapitalne pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica za sufinanciranje nabave dugotrajne imovine u iznosu od 9.633.193,00 kn te kazne, penali i naknade štete u iznosu od 1.608.784,00 kn.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 258.608.794,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi ostvareni su za izgradnju i sanaciju objekata komunalne infrastrukture, rekonstrukciju, dogradnju, izgradnju i opremanje predškolskih, školskih, kulturnih i sportskih objekata te zgrada društvenih domova. Radovi su dijelom financirani i sredstvima pomoći iz državnog proračuna i iz Europske unije.

Lokalne jedinice obuhvaćene revizijom iskazale su za 2021. ukupni manjak prihoda i primitaka u iznosu od 25.572.565,00 kn (22 lokalne jedinice iskazale su višak prihoda i primitaka u iznosu od 27.778.229,00 kn, a 17 lokalnih jedinica manjak prihoda i primitaka u iznosu od 53.350.794,00 kn).

Ukupni višak prihoda i primitaka raspoloživ za sljedeće razdoblje iskazalo je 20 lokalnih jedinica u iznosu od 37.652.823,00 kn, a 18 jedinica je iskazalo ukupni manjak za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 55.729.623,00 kn. Jedna lokalna jedinica nije iskazala preneseni rezultat poslovanja iz prethodnog razdoblja. Podaci o financijskom rezultatu, prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 3.

Imovina te obveze i vlastiti izvori

U financijskim izvještajima lokalnih jedinica, vrijednost imovine na 31. prosinca 2021. jednaka je ukupnoj vrijednosti obveza i vlastitih izvora i iskazana je u iznosu od 3.628.960.462,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

**Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2021.**

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	2.853.688.213,00	3.015.405.882,00	105,7
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	657.107.533,00	663.583.345,00	101,0
1.2.	Građevinski objekti	1.848.363.532,00	2.044.437.726,00	110,6
1.3.	Postrojenja i oprema	36.253.550,00	62.036.617,00	171,1
1.4.	Prijevozna sredstva	7.105.708,00	7.534.345,00	106,0
1.5.	Dugotrajna nefinancijska imovina u pripremi	246.996.334,00	172.090.291,00	69,7
1.6.	Druga nefinancijska imovina	57.861.556,00	65.723.558,00	113,6
2.	Financijska imovina	677.989.599,00	613.554.580,00	90,5
2.1.	Novčana sredstva	124.552.951,00	84.714.364,00	68,0
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i ostala potraživanja	11.097.622,00	8.515.394,00	76,7
2.3.	Potraživanja za dane zajmove	3.431.475,00	3.721.225,00	108,4
2.4.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	395.521.108,00	396.644.071,00	100,3
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	109.708.827,00	90.427.160,00	82,4
2.6.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	17.665.763,00	15.384.728,00	87,1
2.7.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	16.011.853,00	14.147.638,00	88,4
	Ukupno imovina	3.531.677.812,00	3.628.960.462,00	102,8
3.	Obveze	333.280.269,00	343.651.276,00	103,1
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	81.366.611,00	69.121.175,00	85,0
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	49.761.486,00	43.475.731,00	87,4
3.3.	Obveze za vrijednosne papire	187.669,00	45.000,00	24,0
3.4.	Obveze za kredite i zajmove	192.088.949,00	216.817.746,00	112,9
3.5.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	9.875.554,00	14.191.624,00	143,7
4.	Vlastiti izvori	3.198.397.543,00	3.285.309.186,00	102,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	3.531.677.812,00	3.628.960.462,00	102,8
	Izvanbilančni zapisi	431.023.820,00	525.762.625,00	122,0

Ukupna vrijednost nefinancijske imovine koncem 2021. iskazana je u iznosu od 3.015.405.882,00 kn, od čega se najveći dio odnosi na građevinske objekte (poslovni prostori, upravne zgrade, zgrade predškolskih, školskih i kulturnih institucija, cesta, parkirališta, javne rasvjete i druge objekte) u vrijednosti od 2.044.437.726,00 kn i zemljišta u vrijednosti od 663.583.345,00 kn te dugotrajnu nefinancijsku imovinu u pripremi u vrijednosti od 172.090.291,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, vrijednost građevinskih objekata veća je za 196.074.194,00 kn ili 10,6 %, većim dijelom zbog ulaganja u nabavu i izgradnju građevinskih objekata, evidentiranja vrijednosti imovine koja nije bila evidentirana u poslovnim knjigama te evidentiranja završenih ulaganja u građevinske objekte s računa imovine u pripremi na račun imovine u uporabi (zbog čega je i vrijednost dugotrajne nefinancijske imovine u pripremi manja za 74.906,043,00 kn ili 30,3 % u odnosu na stanje početkom godine).

Prema podacima iz financijskih izvještajima, ukupna potraživanja lokalnih jedinica koncem 2021. iskazana su u iznosu 233.451.609,00 kn, od čega se na ispravak vrijednosti potraživanja odnosi 115.403.102,00 kn, a na potraživanja umanjena za ispravak vrijednosti 118.048.507,00 kn. Potraživanja u iznosu od 118.048.507,00 kn odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 90.427.160,00 kn, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 15.384.728,00 kn, od zaposlenih i ostala potraživanja u iznosu od 8.515.394,00 kn (od čega se 4.134.285,00 kn odnosi na potraživanja za predujmove iskazane u financijskim izvještajima jedne lokalne jedinice) te za dane zajmove u iznosu od 3.721.225,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja, dospjela potraživanja za prihode poslovanja, od prodaje nefinancijske imovine i za dane zajmove iznose 194.907.138,00 kn.

Obveze lokalnih jedinica (bez odgođenog plaćanja rashoda i prihoda budućeg razdoblja) koncem 2021. iskazane su u iznosu od 329.459.652,00 kn. Odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 216.817.746,00 kn, za rashode poslovanja u iznosu od 69.121.175,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 43.475.731,00 kn i obveze za vrijednosne papire u iznosu od 45.000,00 kn. Obveze za kredite i zajmove iskazane su u financijskim izvještajima 35 lokalnih jedinica, u iznosima od 78.567,00 kn do 51.896.231,00 kn. Prema podacima iz financijskih izvještaja, dospjele obveze iznosile su 89.128.573,00 kn, a nedospjele 240.331.079,00 kn. Podaci o potraživanjima i obvezama koncem 2021., prema lokalnim jedinicama, daju se u Prilogu 4.

Izvanbilančni zapisi koncem 2021. iskazani su u iznosu od 525.762.625,00 kn. U okviru izvanbilančnih zapisa, lokalne jedinice su u pravilu iskazale dane suglasnosti za zaduživanje trgovačkih društava u vlasništvu lokalnih jedinica, dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja i izvršenja ugovornih obveza, potencijalne obveze po sudskim sporovima, u zemljišnim knjigama upisano založno prava na nekretninama te vrijednost tuđe imovine dobivene na korištenje.

IZRAŽENA MIŠLJENJA

Na temelju utvrđenih činjenica te pribavljenih dostatnih i primjerenih revizijskih dokaza, u izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji za svaku lokalnu jedinicu izraženo je mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja. Kriteriji za izražavanje mišljenja bili su zakoni, drugi propisi i unutarnji akti kojima je uređen računovodstveni okvir te poslovanje lokalnih jedinica.

O financijskim izvještajima lokalnih jedinica izraženo je 13 bezuvjetnih, 25 uvjetnih i jedno nepovoljno mišljenje. O usklađenosti poslovanja izraženo je 12 bezuvjetnih, 26 uvjetnih i jedno nepovoljno mišljenje.

Bezuvtetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su financijski izvještaji u svim važnijim odrednicama sastavljeni u skladu s propisanim okvirom financijskog izvještavanja. Bezuvtetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada je poslovanje u svim važnijim odrednicama obavljano u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji su određeni kao kriteriji.

Uvjetno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su utvrđene nepravilnosti (netočnosti) koje pojedinačno ili skupno imaju značajan, ali nemaju prožimajući učinak na financijske izvještaje. U slučajevima kada je moguće, kvantificiraju se financijski učinci utvrđenih nepravilnosti. Uvjetno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada poslovanje u manjoj mjeri nije obavljano u skladu s propisima i unutarnjim aktima.

Nepovoljno mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je kada su utvrđene nepravilnosti (netočnosti) koje pojedinačno ili skupno imaju značajan i prožimajući učinak na financijske izvještaje. Nepovoljno mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je kada poslovanje u znatnom dijelu nije obavljeno u skladu s propisima i unutarnjim aktima koji su određeni kao kriteriji.

U tablici u nastavku navedena su mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, prema lokalnim jedinicama, a u grafičkim prikazima broj 3 i 4 struktura izraženih mišljenja.

Tablica broj 4

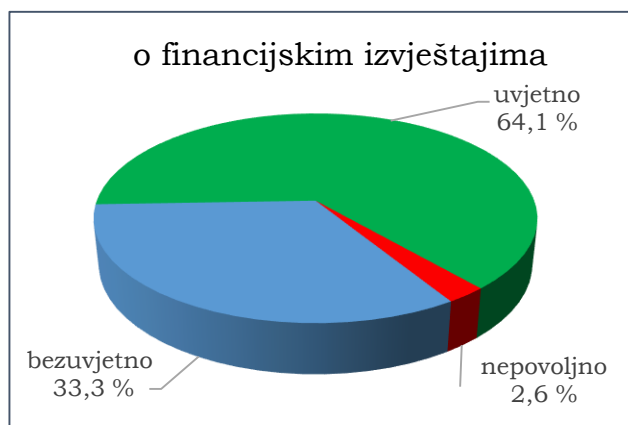
Mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja, prema lokalnim jedinicama

Redni broj	Lokalna jedinica	Mišljenje	
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja
	1	2	3
Županija:			
1.	Ličko-senjska	uvjetno	uvjetno
Gradovi:			
2.	Buje-Buie	bezuvtetno	bezuvtetno
3.	Crikvenica	bezuvtetno	uvjetno
4.	Delnice	uvjetno	bezuvtetno
5.	Ilok	uvjetno	uvjetno
6.	Korčula	uvjetno	uvjetno

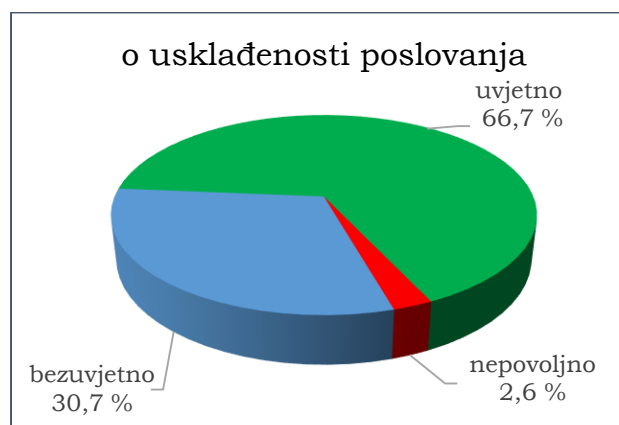

Redni broj	Lokalna jedinica	Mišljenje	
		o financijskim izvještajima	o usklađenosti poslovanja
	1	2	3
7.	Oroslavje	uvjetno	uvjetno
8.	Rab	uvjetno	uvjetno
9.	Trogir	bezuwjetno	bezuwjetno
10.	Zlatar	uvjetno	uvjetno
Općine:			
11.	Barilović	uvjetno	uvjetno
12.	Bednja	uvjetno	bezuwjetno
13.	Dekanovec	uvjetno	uvjetno
14.	Donja Voća	nepovoljno	nepovoljno
15.	Donji Vidovec	uvjetno	uvjetno
16.	Dragalić	bezuwjetno	bezuwjetno
17.	Đelekovec	bezuwjetno	bezuwjetno
18.	Fažana-Fasana	uvjetno	uvjetno
19.	Galovac	bezuwjetno	uvjetno
20.	Gornja Rijeka	uvjetno	bezuwjetno
21.	Končanica	uvjetno	uvjetno
22.	Lećevica	uvjetno	uvjetno
23.	Lobor	bezuwjetno	bezuwjetno
24.	Maće	bezuwjetno	bezuwjetno
25.	Milna	uvjetno	uvjetno
26.	Negoslavci	uvjetno	uvjetno
27.	Orebić	uvjetno	uvjetno
28.	Pakoštane	uvjetno	uvjetno
29.	Podgorač	uvjetno	uvjetno
30.	Promina	uvjetno	uvjetno
31.	Sopje	bezuwjetno	bezuwjetno
32.	Stari Jankovci	bezuwjetno	uvjetno
33.	Stari Mikanovci	bezuwjetno	uvjetno
34.	Štrigova	uvjetno	uvjetno
35.	Tkon	bezuwjetno	bezuwjetno
36.	Tounj	uvjetno	uvjetno
37.	Tribunj	uvjetno	bezuwjetno
38.	Voćin	uvjetno	uvjetno
39.	Vrbje	bezuwjetno	uvjetno

Struktura izraženih mišljenja

Grafički prikaz broj 3

Grafički prikaz broj 4

Najvećem broju lokalnih jedinica (21) izražena su uvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja. Bezuvjetna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja izražena su za osam lokalnih jedinica. Općini Donja Voća izražena su nepovoljna mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja. Za devet lokalnih jedinica izražena su različita mišljenja o financijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja (bezuovjetno ili uvjetno).

NALAZI REVIZIJE

Za svaku lokalnu jedinicu sastavljeno je izvješće o obavljenoj reviziji u kojem su, između ostalog, opisane nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijom financijskih izvještaja i poslovanja. Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je naloge i preporuke, čija bi provedba pridonijela realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima i većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Nalozi su dani kad lokalna jedinica nije postupila u skladu sa zakonima, drugim propisima ili unutarnjim aktima. Preporuke su dane u slučaju propusta koji se ne može izravno povezati s odredbom zakona, drugih propisa ili unutarnjeg akta, ali je ocijenjeno da bi provedba preporuka mogla pridonijeti većoj odgovornosti pri upravljanju proračunskim sredstvima i unaprjeđenju poslovanja lokalne jedinice.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje, prihode i potraživanja, rashode i obveze, javnu nabavu, imovinu i druge nepravilnosti. Za utvrđene nepravilnosti i propuste, lokalnim jedinicama dano je 614 naloga i preporuka (510 naloga i 104 preporuke). Većina naloga dana je za nepravilnosti u računovodstvenom poslovanju i financijskom izvještavanju, u područjima prihoda i potraživanja, rashoda i obveza te javne nabave. Preporuke su u pravilu dane u području javne nabave u cilju povećanja transparentnosti i odgovornosti u trošenju proračunskih sredstava za nabavu roba, radova i usluga.

U nastavku su opisane značajnije nepravilnosti i propusti prema područjima u kojima su utvrđeni.

- Planiranje i izvršenje proračuna

Planiranje, izrada, donošenje i izvršavanje proračuna uređeno je Zakonom o proračunu i uputama za izradu proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje Ministarstvo financija donosi za trogodišnje razdoblje. U 2021. u primjeni je bio Zakon o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15). Početkom siječnja 2022. na snagu je stupio novi Zakon o proračunu (Narodne novine 144/21), čije se odredbe u dijelu planiranja primjenjuju na izradu i donošenje proračuna od 2023. Proračuni lokalnih jedinica trebaju sadržavati prihode i primitke te rashode i izdatke lokalnih jedinica i njihovih proračunskih korisnika. Proračun se donosi i izvršava u skladu s načelima jedinstva i točnosti, jedne godine, uravnoteženosti, obračunske jedinice, univerzalnosti, specifikacije, dobrog financijskog upravljanja i transparentnosti.

Sve revizijom obuhvaćene lokalne jedinice donijele su proračun i projekcije za sljedeće dvije godine, a tijekom godine većina njih izmjene i dopune proračuna. Uočeno je da neke lokalne jedinice nisu posvetile dovoljnu pozornost izradi proračuna ili pri izradi proračuna nisu primijenile neka proračunska načela. Tako ostvareni prihodi i rashodi nekih lokalnih jedinica značajno odstupaju od planiranih, iako su izmjene i dopune proračuna donesene u prosincu tekuće godine, kada se moglo realnije procijeniti ostvarenje prihoda i rashoda do konca godine.

Proračuni manjeg broja lokalnih jedinica nisu uravnoteženi, odnosno planirani prihodi i primici s uključenim rezultatom poslovanja iz prethodnih godina nisu jednaki planiranim rashodima i izdacima. Lokalne jedinice koje su iz prethodnih godina prenijele značajne manjkove prihoda planirale su proračunom i projekcijama sredstva za njihovo pokriće, ali nisu donijele akt koji treba sadržavati analizu i ocjenu financijskog stanja, mjere za otklanjanje utvrđenih uzroka nastanka negativnog poslovanja te plan provedbe navedenih mjera. Obveza donošenja višegodišnjeg plana uravnoteženja proračuna u slučaju da lokalne jedinice ne mogu manjak prihoda podmiriti do kraja proračunske godine propisana je Zakonom o proračunu koji se primjenjuje od 2022. Nadalje, pojedini proračuni nisu sastavljeni prema propisanim proračunskim klasifikacijama (izvori financiranja, funkcijska, programska i organizacijska klasifikacija), a pojedini nisu sveobuhvatni jer ne sadrže vlastite i namjenske prihode proračunskih korisnika ni rashode koji se njima financiraju.

Podaci o izvršenju proračuna odnosno podaci o ostvarenju prihoda i rashoda u odnosu na planirane iznose i u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini daju se u izvještajima o izvršenju proračuna koji se sastavljaju polugodišnje i godišnje. Sadržaj i donošenje izvještaja o izvršenju proračuna propisani su Pravilnikom o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20). Izvještaji nekih lokalnih jedinica nisu sastavljeni u skladu s propisima i ne pružaju cjelovite informacije o izvršenju proračuna jer ne sadrže vlastite i namjenske prihode proračunskih korisnika i rashode koji se njima financiraju, obrazloženje odstupanja izvršenja prihoda i rashoda u odnosu na plan, stanje nenaplaćenih potraživanja i nepodmirenih dospjelih obveza ili obrazloženje izvršenja programa odnosno ciljeva koji su ostvareni provedbom programa.

Državni ured za reviziju je lokalnim jedinicama, kod kojih su uočene nepravilnosti i propusti u procesima planiranja i izvršavanja proračuna, naložio postupati u skladu s propisima koji uređuju ovo područje.

– Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje

Lokalne jedinice obvezne su primjenjivati proračunsko računovodstvo, propisano Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20), kojim je utvrđena organizacija knjigovodstva, poslovne knjige, načela iskazivanja prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, imovine, obveza i vlastitih izvora, sadržaj Računskog plana te popis imovine i obveza. Manji broj lokalnih jedinica je vođenje računovodstva povjerilo knjigovodstvenim servisima, odnosno ovlaštenim stručnim organizacijama ili osobama.

Nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja i financijskog izvještavanja utvrđene su kod većine lokalnih jedinica, a odnose se na ustrojavanje i vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te sastavljanje financijskih izvještaja.

Lokalne jedinice su, uz dnevnik i glavnu knjigu, obvezne ustrojiti i voditi pomoćne knjige (analitičke evidencije) kojima se detaljnije razrađuju pojedine stavke iz glavne knjige.

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisuje obvezne podatke koje trebaju sadržavati navedene evidencije (ako se u okviru glavne knjige osiguravaju obvezni podaci, analitičke evidencije nije potrebno voditi). Neke lokalne jedinice nisu ustrojile propisane analitičke evidencije ili one ne sadrže propisane podatke i ne vode se ažurno, zbog čega podaci nisu točni ili nisu usklađeni s podacima u glavnoj knjizi. Navedene nepravilnosti odnose se na evidenciju dugotrajne nefinancijske imovine, obveza i pojedinih potraživanja, danih i primljenih jamstava i garancija te evidenciju korištenja službenih vozila.

Knjigovodstvene isprave, na temelju kojih se evidentiraju poslovni događaji u poslovnim knjigama, trebaju biti vjerodostojne, istinite, uredne i prethodno kontrolirane. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena. Vjerodostojna je isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Evidentiranje u pojedinim poslovnim knjigama provedeno je na temelju knjigovodstvenih isprava iz kojih nije vidljiva specifikacija usluga, količina i vrijeme kada su usluge obavljene te se ne može potvrditi da je poslovni događaj nastao. U pravilu se to odnosi na usluge promidžbe i informiranja i usluge tekućeg održavanja opreme za koje su dobavljači ispostavili mjesečne račune u paušalnim iznosima. Nadalje, propusti su utvrđeni i kod evidentiranja računa za reprezentaciju koji ne sadrže naznaku poslovnog događaja u vezi s kojim su nastali i putnih naloga koji ne sadrže elemente na temelju kojih se može potvrditi ispravnost obračuna naknade za troškove putovanja ni izvješće s puta ili drugu dokumentaciju koja bi potvrdila da je putovanje ostvareno. Također, knjigovodstvene isprave nekih lokalnih jedinica nisu ovjerene ni kontrolirane. Kod evidentiranja poslovnih promjena na računima glavne knjige i analitičkih evidencija nisu navedeni opisi poslovnih događaja te zbog toga nije osigurano praćenje i kontrola evidentiranih poslovnih promjena.

Lokalne jedinice su kod evidentiranja imovine, obveza i vlastitih izvora te prihoda, primitaka, rashoda i izdataka obvezne primjenjivati brojčane oznake i nazive računa propisane Računskim planom. Uočeno je da pojedini prihodi, rashodi i imovina nisu evidentirani na odgovarajućim računima Računskog plana te su pogrešno iskazani i u financijskim izvještajima. Nadalje, u poslovnim knjigama nekih lokalnih jedinica nabava dugotrajne imovine u razdoblju stjecanja do stavljanja u uporabu (aktiviranja) nije evidentirana u okviru propisanih računa imovine u pripremi, nego izravno na računima imovine u uporabi ili je u okviru dugotrajne imovine u pripremi iskazana imovina čija je izgradnja i nabava završena u prethodnim godinama te je trebala biti evidentirana na računima imovine u uporabi. Navedenim postupanjem, ispravak vrijednosti obračunan je na vrijednost imovine koja nije dovršena, odnosno ne koristi se, a nije obračunan na vrijednost imovine koja se koristi. Također, uočeno je da pojedine lokalne jedinice nisu obračunale ni evidentirale ispravak vrijednosti dugotrajne imovine ili pri obračunu nisu primijenjene propisane stope.

Poslovne knjige nekih lokalnih jedinica ne osiguravaju potpune ni točne podatke o vrijednosti nefinancijske imovine. Za pojedinu imovinu u vlasništvu lokalnih jedinica (građevinsko zemljište, poslovni prostori, ošasna (naslijeđena) imovina) nisu pribavljeni podaci o vrijednosti te nije evidentirana u poslovnim knjigama, a evidentirana je vrijednost imovine koja više nije u njihovom vlasništvu (stanovi koji su prodani ili građevine za javnu vodoopskrbu koje su prenesene u vlasništvo javnog isporučitelja vodnih usluga). Nadalje, lokalne jedinice su objekte dale na korištenje svojim proračunskim korisnicima, ali nisu uredile način evidentiranja vrijednosti navedene imovine u poslovnim knjigama te oni nisu evidentirani ni u poslovnim knjigama lokalnih jedinica ni proračunskog korisnika.

Također, poslovne knjige nekih lokalnih jedinica ne osiguravaju točne podatke ni o stanju potraživanja i obveza. Tako u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za porez na promet nekretnina (podatke dostavlja Porezna uprava), nedospjela potraživanja od prodaje stanova sa stanarskim pravom ili su evidentirana neka potraživanja koja su naplaćena. U poslovnim knjigama većine lokalnih jedinica evidentirana su potraživanja s prekoračenjem roka naplate preko godine dana ili za koja su pokrenuti stečajni/likvidacijski postupci, a ispravak vrijednosti navedenih potraživanja nije obavljan ili nije obavljen za dio potraživanja. Neke lokalne jedinice nisu obračunale ispravak vrijednosti potraživanja jer njihove analitičke evidencije ne osiguravaju podatke o dospelosti potraživanja od jedne do tri godine te iznad tri godine, a ti podaci predstavljaju temelj za provođenje ispravka vrijednosti potraživanja. Prema odredbama članka 37.a Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, ako se s naplatom potraživanja kasni između jedne i tri godine, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 50,0 %, a iznad tri godine po stopi od 100,0 %. Ako je nad dužnikom pokrenut stečajni i/ili likvidacijski postupak, vrijednost potraživanja ispravlja se po stopi od 75,0 %. Neke lokalne jedinice nisu evidentirale obveze prema državnom proračunu za beskamatni zajam i preuzete obveze za sufinanciranje otplate dugoročnih kredita za potrebe izgradnje školskih ili zdravstvenih objekata. Prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, obveze su neizmirena dugovanja proračuna odnosno proračunskih korisnika proizašle iz prošlih događaja, za čije se podmirenje očekuje odljev resursa, a potraživanja su resursi od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti. Zbog navedenog je evidentiranje svih potraživanja i obveza u poslovnim knjigama preduvjet za učinkovito upravljanje proračunskim sredstvima.

U okviru financijske imovine iskazuje se vrijednost udjela u temeljnim kapitalima trgovačkih društava u vlasništvu ili suvlasništvu lokalnih jedinica. Vrijednost udjela u temeljnom kapitalu pojedinih trgovačkih društava nije evidentirana u poslovnim knjigama ili je evidentirana u manjoj vrijednosti od podataka iz sudskog registra.

U poslovnim knjigama, u okviru izvanbilančnih zapisa, neke lokalne jedinice nisu evidentirale dane i primljene instrumente osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku i tuđu imovinu dobivenu na korištenje. Nadalje, uočeno je da lokalne jedinice koje nisu ustrojile pomoćne evidencije instrumenata osiguranja plaćanja i potencijalnih obveza po osnovi sudskih sporova, u okviru izvanbilančnih zapisa nemaju evidentirane točne podatke.

Evidentiranje navedenih podataka na računima izvanbilančnih zapisa propisano je Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a osigurava praćenje mogućeg utjecaja na pojedine pozicije bilance u idućem razdoblju.

Financijski izvještaji lokalnih jedinica moraju dati točne informacije o financijskom položaju i uspješnosti postavljenih ciljeva, a jedan od preduvjeta je utvrđivanje stvarnog stanja imovine i obveza te usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom imovine i obveza. Popis imovine i obveza lokalne jedinice obvezne su provoditi svake godine sa stanjem na datum bilance. Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskim planom propisana je obveza osnivanja povjerenstava za popis, obavljanje popisa, sastavljanje izvještaja o popisu na temelju popisnih lista te sastavljanje izvještaja o popisnim razlikama, a Uputom Ministarstva financija o obavljanju popisa imovine i obveza (prosinac 2015., prosinac 2020. i prosinac 2021.) uređena je metodologija obavljanja popisa, dokumenti, postupci i procedure svih faza provedbe popisa. Dvije lokalne jedinice nisu obavile popis imovine i obveza te nisu utvrdile odgovaraju li podaci evidentirani u poslovnim knjigama stvarnom stanju imovine i obveza. Također, kod većeg broja lokalnih jedinica popis imovine i obveza nije obavljen u skladu s propisima ili nije bio cjelovit. Neke lokalne jedinice nisu prije popisa uskladile podatke evidentirane u analitičkim evidencijama sa stanjem u glavnoj knjizi te stanje potraživanja i obveza s dužnicima i vjerovnicima. Umjesto popisnih lista dugotrajne imovine, u koje se trebaju unijeti podaci o imovini pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima, izvješću o popisu priložene su liste dugotrajne imovine iz analitičkih evidencija ili su u popisne liste podaci o dugotrajnoj imovini uneseni zbirno po vrstama imovine samo u novčanim izrazima. Dugotrajna imovina u pripremi (investicije u tijeku) nije popisana ili nije provjeren i procijenjen stupanj dovršenosti te predviđen rok završetka ili predložen drukčiji način rješavanja. Nadalje, potraživanja i obveze popisani su prema skupinama računa Računskog plana, a popis prema vjerovnicima i dužnicima nije obavljen. Popisom imovine i obveza nisu obuhvaćene stavke evidentirane u okviru izvanbilančnih zapisa (dani i primljeni instrumenti osiguranja plaćanja, potencijalne obveze po osnovi sudskih sporova u tijeku te tuđa imovina dobivena na korištenje). Također, nije popisana dugotrajna imovina koja je u vlasništvu lokalnih jedinica, ali nije evidentirana u poslovnim knjigama. Iz navedenog proizlazi da je popis imovine i obveza obavljen formalno, zbog čega nije ostvarena osnovna svrha popisa, a to je usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom.

Nepravilnosti koje su utvrđene u području računovodstvenog poslovanja utjecale su na točnost i realnost podataka iskazanih u financijskim izvještajima. Lokalne jedinice su u pravilu financijske izvještaje predale nadležnim institucijama u propisanom roku (15. veljače 2022.) te su ih objavile na svojim mrežnim stranicama. Utvrđeno je da kod nekih lokalnih jedinica pojedini podaci (rashodi, potraživanja i obveze, rezultat poslovanja) u financijskim izvještajima nisu istovjetni podacima u glavnoj knjizi, a pojedine nemaju dokumentaciju iz koje bi bilo vidljivo na što se odnosi razlika podataka. Nadalje, podaci o dospjelim i nedospjelim potraživanjima i obvezama, koji su obvezni analitički podaci u Bilanci, razlikuju se od podataka u poslovnim knjigama. Propusti su također uočeni kod Bilješki uz financijske izvještaje, koje nisu cjelovite, jer ne sadrže obrazloženja značajnijih odstupanja pojedinih iskazanih podataka u odnosu na prethodnu godinu te podatke o sudskim sporovima u tijeku.

Lokalnim jedinicama kod kojih su uočene nepravilnosti i propusti u računovodstvenom poslovanju i sastavljanju financijskih izvještaja, Državni ured za reviziju dao je naloge i preporuke u vezi s vođenjem poslovnih knjiga, evidentiranjem poslovnih događaja te obavljanjem popisa imovine i obveza, u cilju iskazivanja točnih i potpunih podataka u financijskim izvještajima.

- Prihodi i potraživanja

Prema Zakonu o proračunu, lokalne jedinice odgovorne su, između ostalog, i za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti te za njihovu uplatu u proračun. Prihodi se ubiru i naplaćuju u skladu sa zakonima ili drugim propisima (kojima su uređeni sustavi utvrđivanja i naplate pojedinih vrsta prihoda), neovisno o visini planiranih prihoda. Lokalne jedinice ostvaruju prihode od poreza, od pomoći te vlastite i namjenske prihode u skladu s posebnim propisima.

Nepravilnosti u vezi s приходima i potraživanjima odnose se na ostvarivanje pojedinih prihoda te poduzimanje mjera za naplatu potraživanja.

Prihodi od komunalne naknade i komunalnog doprinosa imaju značajni udio u strukturi ukupnih prihoda i primitaka. Način obračuna i plaćanja komunalne naknade i komunalnog doprinosa propisani su Zakonom o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 68/18, 110/18 i 32/20). Na temelju navedenog Zakona, predstavnička tijela lokalnih jedinica donijela su odluke kojima su utvrdile elemente za obračun komunalne naknade i komunalnog doprinosa (područja i koeficijent zone, koeficijent namjene, rok plaćanja te uvjete i kriterije za djelomično ili potpuno oslobođenje od plaćanja). Nepravilnosti u vezi s obračunom i naplatom komunalne naknade uočene su kod lokalnih jedinica koje ne obračunavaju niti ne naplaćuju komunalnu naknadu za poslovni i garažni prostor te građevinsko zemljište koje služi za obavljanje poslovne djelatnosti i neizgrađeno građevinsko zemljište, iako su prema odlukama o komunalnoj naknadi to bila dužna učiniti. Nadalje, komunalna naknada za stambene prostore nije obračunana prema podacima o stvarnoj površini prostora, nego prema procjeni (iako je površina prostora bila poznata), zbog čega je u pojedinim slučajevima obračunana u manjim, a u pojedinim u većim iznosima u odnosu na komunalnu naknadu koja je trebala biti obračunana prema stvarnoj površini stambenog prostora. Kod obračuna i naplate komunalnog doprinosa uočeno je da rješenja o komunalnom doprinosu nisu donesena, iako su obveznici plaćanja komunalnog doprinosa dostavili zahtjeve za njihovo izdavanje ili je komunalni doprinos obračunan prema elementima iz odluke o komunalnom doprinosu koja nije bila na snazi na dan donošenja rješenja (zbog čega je komunalni doprinos obračunan u manjem iznosu). Navedene nepravilnosti utjecale su na potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda od komunalne naknade i komunalnog doprinosa.

Lokalne jedinice ostvaruju i prihode od davanja u zakup i na korištenje poslovnih prostora. Nepravilnosti su uočene kod lokalnih jedinica koje su poslovne prostore dale u zakup bez provedenog javnog natječaja ili ugovore o zakupu nisu dostavile Poreznoj upravi ni javnom bilježniku radi potvrde (solemnizacije) po javnom bilježniku.

U pojedinim ugovorima o zakupu nije navedena površina poslovnih prostora. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18), propisano je da se poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju u zakup javnim natječajem, a odredbom članka 5. navedenog Zakona da ugovor mora sadržavati i podatke za identifikaciju poslovnog prostora koji se mogu nedvojbeno utvrditi, između ostalog i površinu poslovnog prostora. Također, pojedinim zakupcima priznata su njihova ulaganja u poslovne prostore na način da im se umanjuje visina mjesečne zakupnine, a lokalne jedinice od zakupaca nisu pribavile dokumentaciju kojom bi se potvrdila vrijednost priznatih ulaganja.

Kako se navedene nepravilnosti ne bi ponavljale u narednim razdobljima, Državni ured za reviziju naložio je obračun i naplatu komunalne naknade i komunalnog doprinosa u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu, a davanje poslovnih prostora u zakup u skladu sa Zakonom o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

Prema podacima iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica, dospjela potraživanja iznose 194.907.138,00 kn. Kod većine lokalnih jedinica vrijednosno značajnija dospjela potraživanja odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, i to za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, naknadu za uređenje voda (koju lokalne jedinice naplaćuju u ime i za račun Hrvatskih voda), zakup poslovnih prostora i zakup poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu.

Lokalne jedinice nisu poduzimale dostatne mjere za naplatu potraživanja. U većini slučajeva su za dospjela potraživanja upućivane samo opomene, a ovrhe su pokrenute samo za manji dio dospjelih potraživanja. Pojedine lokalne jedinice za naplatu potraživanja nisu upućivale ni opomene ili su opomene upućivale samo za pojedine vrste potraživanja. Iako se upućivanjem opomena naplatio dio potraživanja, potrebno je uz opomene poduzimati i druge mjere naplate. Kašnjenje u naplati dijela potraživanja za koje nisu poduzimane mjere naplate je više od tri godine te je povećan rizik nenaplativosti zbog zastare. Većina lokalnih jedinica kod kojih su utvrđene nepravilnosti u naplati potraživanja donijele su procedure kojima su utvrdile mjere naplate koje treba poduzimati, visinu i starost duga za koje će se pokretati određeni postupci naplate te praćenje naplate po poduzetim mjerama, ali donesene procedure nisu primjenjivale. Lokalne jedinice koje nisu poduzimale mjere za naplatu potraživanja od zakupa poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu upućene su na odredbe Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivrednom zemljištu (Narodne novine 57/22), prema kojima su jedinice lokalne samouprave dužne svake godine do 31. ožujka za prethodnu godinu nadležnom državnom odvjetništvu dostaviti izvješće o dospjelom dugovanju za sve oblike raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države s naznakom imena i prezimena, adrese i osobnog identifikacijskog broja za dužnika i iznosa dugovanja radi naplate cjelokupnog dugovanja.

Lokalnim jedinicama naloženo je poduzimanje raspoloživih mjera za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja.

- **Rashodi i obveze**

Prema Zakonu o proračunu, lokalne jedinice sredstva trebaju koristiti u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja, a posebno u skladu s načelima ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti. Nepravilnosti u vezi s rashodima odnose se na rashode za zaposlene, obavljanje poslova na temelju ugovora o djelu, održavanje komunalne infrastrukture te tekuće donacije.

Rashodi za zaposlene revizijom obuhvaćenih lokalnih jedinica ostvareni su u iznosu od 89.711.101,00 kn. Udjel ovih rashoda u ukupnim rashodima i izdacima lokalnih jedinica je od 3,9 % do 22,4 %. Odnose se na brutoplaće, doprinose na plaću i druge rashode za zaposlene (prigodne darove, nagrade i potpore, otpremnine). Način obračuna i isplate plaća i naknada zakonskih predstavnika lokalnih jedinica i njihovih zamjenika, plaće službenika i namještenika te proračunska ograničenja plaća (masa sredstava za plaće) u lokalnim jedinicama propisani su odredbama Zakona o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10). Masa sredstava za plaće zaposlenika lokalnih jedinica, izuzev kod dvije, bila je u okviru propisanog iznosa. Međutim, kod obračuna plaća službenika i namještenika pojedinih lokalnih jedinica ili plaća i naknada zakonskih predstavnika primjenjivani su veći koeficijenti i veća osnovica od utvrđenih unutarnjim aktima kojima su propisani elementi za obračun plaća. Nadalje, uočeno je da su osnovicu i koeficijent za obračun plaće zakonskog predstavnika odredili pročelnici jedinstvenog upravnog odjela, iako je to u nadležnosti predstavničkog tijela.

U okviru rashoda za zaposlene iskazani su rashodi za novčane nagrade za radne rezultate. Pojedine lokalne jedinice koje su isplaćivale navedene nagrade nisu unutarnjim aktima utvrdile kriterije na temelju kojih će se vrednovati radni rezultati i odrediti visina nagrade za ostvarene radne rezultate ili doneseni kriteriji nisu mjerljivi, nego samo opisni, bez utvrđene važnosti svakog kriterija na temelju kojih će se odrediti visina nagrade za ostvarene radne rezultate.

Kod više lokalnih jedinica uočeno je da su poslove iz djelokruga lokalnih jedinica (administrativno-tehnički te financijsko-knjigovodstveni) obavljale fizičke osobe na temelju ugovora o djelu, i to u razdoblju dužem od godinu dana (poslovi trajnijeg karaktera), iako pravilnicima o unutarnjem redu imaju predviđena radna mjesta koja u opisu poslova imaju, između ostalog, obavljanje administrativno-tehničkih i financijsko-knjigovodstvenih poslova, ali navedena radna mjesta nisu popunjena ili zaposlenici na tim radnim mjestima nisu obavljali poslove predviđene pravilnicima.

U okviru materijalnih rashoda iskazani su, između ostalog, rashodi za održavanje objekata i uređaja komunalne infrastrukture. Za održavanje i građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture predstavničko tijelo općina i gradova donosi, istodobno s proračunom, program održavanja i program građenja komunalne infrastrukture. Zakon o komunalnom gospodarstvu propisuje obvezne elemente koje navedeni programi trebaju sadržavati. U nekim programima održavanja komunalne infrastrukture poslovi održavanja navedeni su samo opisno bez opsega (količine) poslova održavanja. Na taj način predstavnička tijela pri donošenju programa održavanja odlučuju samo o vrsti, ali ne i o količini i lokaciji obavljanja poslova održavanja.

Također, izvori financiranja održavanja komunalne infrastrukture iskazani su u ukupnom iznosu s opisom izvora financiranja bez iskazanih pojedinačnih iznosa po svakom izvoru. Nepravilnosti u povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti uočene su kod lokalnih jedinica koje s odabranim izvođačima nisu zaključile ugovore o obavljanju komunalnih djelatnosti (nego su poslovi obavljani na temelju prihvaćene ponude odnosno na temelju narudžbenice), tako da vrsta i opseg komunalnih usluga, vrijeme na koje se usluge povjeravaju, način određivanja cijene komunalnih usluga, način i rok plaćanja izvršenih usluga te jamstvo izvođača nisu ugovoreni.

Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni u iznosu od 62.553.454,00 kn odnose se na rashode za tekuće i kapitalne donacije. U okviru ovih rashoda evidentirani su i rashodi za tekuće i kapitalne donacije udrugama za financiranje javnih potreba po programima i projektima u području kulture, sporta, socijalne skrbi, zdravstva, tehničke kulture te drugim područjima od značaja za lokalnu jedinicu. Pri ugovaranju i financiranju programa od interesa za opće dobro lokalne jedinice dužne su svojim aktima propisati uvjete, mjerila, kriterije i postupke za dodjelu donacija prema Uredbi o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21). Nepravilnosti su uočene kod lokalnih jedinica koje nisu donijele programe javnih potreba ili nisu propisale kriterije i mjerila za dodjelu donacija. Neke lokalne jedinice nisu provodile javne natječaje, nego su donacije korisnicima dodijelile izravno na temelju zahtjeva korisnika. U većini slučajeva s korisnicima kojima su dodijeljene donacije na opisani način nisu zaključeni ugovori o dodjeli sredstava. Također, neke lokalne jedinice nisu provodile kontrolu namjenskog trošenja sredstava te nisu na mrežnim stranicama objavljivale informacije o dodijeljenim donacijama.

Lokalnim jedinicama kod kojih su utvrđene nepravilnosti i propusti u području rashoda, Državni ured za reviziju dao je naloge i preporuke u vezi s obračunom i isplatom plaća i naknada, donošenjem programa održavanja komunalne infrastrukture i povjeravanjem obavljanja komunalnih djelatnosti te dodjelom donacija.

Prema podacima iz financijskih izvještaja, dospjele obveze lokalnih jedinica iznosile su 89.128.573,00 kn. Ukupni manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 55.729.623,00 kn iskazalo je 18 lokalnih jedinica. Zbog poteškoća s likvidnošću, pojedine lokalne jedinice su radi podmirenja dospjelih obveza zaključivale ugovore o faktoringu, prema kojima su dobavljači svoja potraživanja od lokalnih jedinica ustupila poslovnim bankama kao novim vjerovnicima. Pojedine lokalne jedinice su se kratkoročno zaduživale, a dospjele obveze po kratkoročnim kreditima podmirevale su novim zaduživanjima ili su koristile dopušteno prekoračenje po žiroračunu.

Lokalnim jedinicama koje su iskazale značajne manjkove prihoda i primitaka i nepodmirene dospjele obveze, Državni ured za reviziju preporučio je u idućim proračunskim razdobljima voditi brigu o preuzimanju novih obveza.

- Javna nabava

U postupcima javne nabave lokalne jedinice obvezne su primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16), Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20) i druge provedbene propise koji uređuju područje javne nabave. Postupke nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te radova do 500.000,00 kn (jednostavna nabava) lokalne jedinice obvezne su urediti unutarnjim aktom. Prema podacima iz statističkih izvješća o javnoj nabavi (jedna lokalna jedinica statističko izvješće nije sastavila), vrijednost nabave lokalnih jedinica na koju se primjenjivao Zakon o javnoj nabavi iznosila je 165.132.014,00 kn, a vrijednost jednostavne nabave 152.794.580,00 kn.

Revizijom su obuhvaćeni postupci javne nabave roba, radova i usluga vrijednosti od 291.867.869,00 kn (dio postupaka je proveden u prethodnim godinama, a rashodi su ostvareni u 2021.) i jednostavne nabave vrijednosti od 67.752.388,00 kn.

Nepravilnosti i propusti u području javne nabave odnosile su se na plan nabave, unutarnje akte o jednostavnoj nabavi, provođenje postupaka nabave, evidencije o nabavi te izvršenje ugovora o javnoj nabavi.

Lokalne jedinice, kao javni naručitelji, obvezne su donijeti plan nabave za proračunsku godinu u roku od 30 dana od donošenja proračuna i ažurirati ga tijekom godine prema potrebi. U planu nabave navode se predmeti nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn (2.650,00 eura). Plan nabave su donijele sve lokalne jedinice, a većina njih i izmjene i dopune plana nabave tijekom godine. Planove nabave su lokalne jedinice (osim jedne) objavile u standardiziranom obliku u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Neke lokalne jedinice su plan nabave objavile i na svojim mrežnim stranicama, ali podaci u planu nabave na mrežnim stranicama i u Elektroničkom oglasniku javne nabave nisu bili istovjetni. Nekoliko lokalnih jedinica je plan nabave donijelo nakon propisanog roka od 30 dana od donošenja proračuna, a izmjene plana nabave nakon proteka godine na koju se odnosi. Pojedine lokalne jedinice nisu posvetile dužnu pozornost planiranju nabave. Iako su tijekom godine donosile veći broj izmjena plana nabave, one nisu sadržavale podatke o predmetima nabave za koje su provedeni postupci nabave, a sadržavale su podatke o nekim predmetima nabave za koje postupci nabave nisu provedeni. Pojedini predmeti nabave nisu u planovima nabave opisani na jasan i nedvojben način prema opisu iz jedinstvenog rječnika javne nabave (CPV), nego prema nazivima računa iz Računskog plana proračuna.

Prema odredbama članka 15. Zakona o javnoj nabavi, pravila, uvjete i postupke jednostavne nabave utvrđuje naručitelj unutarnjim aktom, uzimajući u obzir načela javne nabave te mogućnost primjene elektroničkih sredstava komunikacije. Pri donošenju akta o jednostavnoj nabavi kod nekih lokalnih jedinica nisu uzeta u obzir osnovna načela javne nabave, a naročito načelo tržišnog natjecanja, jednakog tretmana, transparentnosti i zabrane diskriminacije. Tako su pojedine lokalne jedinice utvrdile visoke pragove za nabavu roba, radova i usluga bez provedbe postupaka nabave, ispostavljanjem narudžbenica ili izravnim ugovaranjem s gospodarskim subjektom prema vlastitom izboru. Druge nisu utvrdile jasna pravila za nabavu roba, radova i usluga, što može značajno utjecati na primjenu načela dosljednosti u provođenju postupaka jednostavne nabave.

Lokalne jedinice aktom o jednostavnoj nabavi u pravilu nisu propisale obvezu objave poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama ili su propisale samo mogućnost da se na taj način prikupljaju ponude. U nekim slučajevima su pozivi na dostavu ponuda upućivani na adrese istih subjekata ili je na pozive na dostavu ponuda koje su upućene na adrese trojice gospodarska subjekta pristigla po jedna ponuda. Objava poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama mogla bi utjecati na veći broj ponuda jer bi na taj način informacija o potrebama za nabavu bila dostupna većem broju subjekata. Također, nije utvrđena obveza istraživanja tržišta prije upućivanja poziva na dostavu ponuda ni obveza potpisivanja izjave o sukobu interesa kod provođenja postupaka jednostavne nabave.

S obzirom na to da su lokalne jedinice obvezne postupke jednostavne nabave provoditi na način koji omogućava učinkovitu nabavu te ekonomično trošenje proračunskih sredstava, Državni ured za reviziju preporučio je unutarnjim aktom o jednostavnoj nabavi promicati potpunu i otvorenu konkurentnost nabave, poštujući načela javne nabave.

Za nabavu roba, radova i usluga za koje su rashodi ostvareni u ukupnom iznosu od 3.863.958,00 kn nisu poštovani načini nabave propisani unutarnjim aktom o jednostavnoj nabavi, jer su nabave obavljene izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupak prikupljanja ponuda. Nepravilnosti u vezi s postupcima javne nabave utvrđeni su kod manjeg broja lokalnih jedinica. U pojedinim slučajevima su usluge pojedinačne vrijednosti veće od 200.000,00 kn i radovi pojedinačne vrijednosti veće od 500.000,00 kn nabavljeni jednostavnom nabavom ili izravnim ugovaranjem, a trebalo je provesti postupke javne nabave. Za neke usluge i radove nisu provedeni odgovarajući postupci nabave jer su provedeni prema procijenjenoj vrijednosti nabave koje nisu bile valjano određene.

Zakonom o javnoj nabavi propisana je obveza praćenja izvršenja ugovora ustrojavanjem registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma i njegovom objavom u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi propisani su podaci koje treba sadržavati registar ugovora, a u njemu se navode podaci o predmetima nabave čija je vrijednost jednaka ili veća od 20.000,00 kn. U slučaju jednostavne nabave, ako naručitelj predmet nabave nabavlja putem narudžbenica, u registar ugovora unosi se ukupni iznos za taj predmet nabave neovisno o broju narudžbenica izdanih tijekom godine. Lokalne jedinice (osim jedne) ustrojile su registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, ali pojedini registri nisu ažurirani u propisanom roku od šest mjeseci te ne sadrže podatke na temelju provedenih postupaka jednostavne nabave ili neke obvezne elemente (datum izvršenja ugovora i ukupno isplaćeni iznos s porezom na dodanu vrijednost).

Prema odredbama članka 441. Zakona o javnoj nabavi, naručitelji su obvezni do 31. ožujka tekuće godine izraditi statističko izvješće o javnoj nabavi za prethodnu godinu. Statističko izvješće generira se putem Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske, a naručitelji koji su imali samo jednostavne nabave ručno unose podatke o jednostavnoj nabavi. Jedna lokalna jedinica koja je u 2021. provodila samo postupke jednostavne nabave nije izradila statističko izvješće.

Statistička izvješća o javnoj nabavi pojedinih lokalnih jedinica nisu potpuni jer ne sadrže podatke o vrijednosti nabave putem narudžbenica ili podaci o jednostavnoj nabavi nisu točni. Uočeno je da se navedeno odnosi na lokalne jedinice koje nisu ustrojile evidenciju provedenih postupaka jednostavne nabave koja bi trebala sadržavati podatke o predmetima jednostavne nabave te podatke o realizaciji zaključenih ugovora i izdanih narudžbenica. Iako vođenje navedene evidencije nije propisano Zakonom o javnoj nabavi, navedeno je potrebno zbog praćenja ostvarenja plana nabave, obveze iskazivanja podataka o vrijednosti jednostavne nabave u statističkom izvješću o javnoj nabavi te registru ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma.

Odredbom članka 313. Zakona o javnoj nabavi propisano je da je javni naručitelj obavezan kontrolirati je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi u skladu s uvjetima utvrđenim u dokumentaciji o nabavi i odabranom ponudom. Lokalne jedinice nisu u nekim slučajevima pratile izvršavaju li se radovi i usluge u skladu s ugovorenim uvjetima. Iako je ugovorima s izvođačima radova ugovorena obveza primopredaje radova, zapisnici o primopredaji nisu sastavljeni. Za pojedine radove su zapisnici o primopredaji sastavljeni prije nego je ispostavljena privremena i okončana situacija. Zapisnik o primopredaji radova treba, između ostalog, sadržavati podatke o kvaliteti radova, radovima koje je potrebno popraviti ili ponovno izvesti, primopredaji odgovarajuće dokumentacije, dan završetka radova i dan primopredaje, a na temelju zapisnika sastavlja se konačni obračun. Za radove koji nisu završeni u ugovorenom roku nisu utvrđeni razlozi kašnjenja niti su lokalne jedinice poduzimale aktivnosti da se oni završe. Za pojedine nabave radova rokovi izvođenja nisu realno utvrđeni dokumentacijom za nadmetanje jer nisu uzete u obzir sve okolnosti koje je bilo moguće predvidjeti te su rokovi izvođenja u više navrata produžavani na temelju zahtjeva izvođača radova.

Lokalnim jedinicama kod kojih su utvrđene nepravilnosti i propusti u području nabave, Državni ured za reviziju naložio je postupanje u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, Pravilnikom o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi te unutarnjim aktima o jednostavnoj nabavi.

– Imovina i druge nepravilnosti

Imovina revizijom obuhvaćenih lokalnih jedinica koncem 2021. iskazana je u vrijednosti od 3.628.960.462,00 kn, od čega se na nefinancijsku imovinu (zemljište, građevinski objekti, oprema, imovina u pripremi i druga imovina) odnosi 3.015.405.882,00 kn ili 83,1 %, a na financijsku imovinu (dionice i udjeli u glavnici, potraživanja, novčana sredstva i drugo) 613.554.580,00 kn ili 16,9 %. Lokalne jedinice trebaju imovinom upravljati i raspolagati pažnjom dobrog gospodara.

Nepravilnosti u području imovine odnose se na evidencije o imovini, donošenje planskih dokumenata te upravljanje i raspolaganje imovinom.

Prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, imovina su resursi koje kontrolira proračun odnosno proračunski korisnici kao rezultat prošlih događaja i od kojih se očekuju buduće koristi u obavljanju djelatnosti.

Navedenim Pravilnikom je također propisan način vođenja evidencija o imovini. Lokalne jedinice su obvezne, u glavnoj knjizi ili ustrojavanjem analitičke knjigovodstvene evidencije, osigurati podatke o dugotrajnoj nefinancijskoj imovini. Imovina se obvezno vodi po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana), a Pravilnikom je navedeno da se mogu voditi i drugi potrebni podaci, ne navodeći precizno na koje se podatke to odnosi. Pojedine lokalne jedinice su ustrojile i registar imovine koji uz podatke koje sadrži analitička evidencija, osigurava i druge podatke (broj i površinu zemljišnoknjižne čestice i zemljišnoknjižnog uloška u koji je nekretnina upisana, naziv katastarske općine, vlasništvo, podatke o sudskim sporovima koji se vode u vezi s imovinom i teretima na imovini, prostorno-plansku namjenu imovine i druge podatke). Ustrojavanje cjelovite i sveobuhvatne evidencije o imovini, preduvjet je za uspostavu učinkovitog sustava upravljanja imovinom i donošenja kvalitetnih odluka o korištenju imovine. Propusti u vezi s vođenjem evidencija o imovini utvrđene su kod lokalnih jedinica koje imaju nekoliko različitih evidencija (analitičku evidenciju dugotrajne imovine, registar imovine te evidenciju o poslovnim prostorima i stanovima), u kojima podaci o imovini nisu usklađeni ni usporedivi.

Lokalnim jedinicama koje imaju više različitih evidencija o imovini preporučeno je poduzeti aktivnosti u cilju usklađivanja podataka u navedenim evidencijama.

Kako bi nekretnine bile u funkciji gospodarskog razvoja lokalnih jedinica i koristile se za ostvarivanje ciljeva iz njihova samoupravnog djelokruga, poželjno je uvjete i način upravljanja i raspolaganja nekretninama urediti planskim dokumentima, i to strategijama upravljanja imovinom kojima se utvrđuju srednjoročni ciljevi i smjernice te godišnjim planovima kojima se utvrđuju kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolaganja imovinom. Na temelju navedenih dokumenata i uz pridržavanje zakona i drugih propisa, unutaršnjim aktima mogu se urediti načini, ovlasti, procedure i kriteriji za upravljanje i raspolaganje pojedinim vrstama nekretnina. Iako raspolažu vrijednosno značajnom imovinom, neke lokalne jedinice nisu donijele planske dokumente, neke nisu poduzimale aktivnosti u cilju ostvarenja ciljeva iz godišnjeg plana upravljanja, a pojedine nisu propisale uvjete, način i postupke raspolaganja nekretninama, iako je ta obveza propisana statutom lokalnih jedinica.

Državni ured za reviziju preporučio je donošenje strategije i godišnjih planova upravljanja i raspolaganja imovinom te urediti ovlasti, procedure i kriterije za sve oblike raspolaganja nekretninama planirane strateškim dokumentima.

Prema Zakonu o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14, 81/15 i 94/17), nekretninu u vlasništvu lokalnih jedinica tijela nadležna za njihovo raspolaganje mogu otuđiti ili njom na drugi način raspolagati samo na temelju javnog natječaja i uz naknadu utvrđenu po tržišnoj cijeni.

Prije raspolaganja građevinskim zemljištem (prodaja i kupnja), za utvrđivanje početne cijene pojedine lokalne jedinice nisu pribavile procjene ovlaštenog sudskog vještaka odnosno procjenitelja (nego su pribavljane informacije iz različitih izvora) ili pribavljeni elaborati o vrijednosti nekretnine nisu dostavljeni procjeniteljskom povjerenstvu radi pribavljanja mišljenja o usklađenosti sa Zakonom o procjeni vrijednosti nekretnina (Narodne novine 78/15).

Neke lokalne jedinice uložile su značajna sredstva u investicijske projekte, ali zbog nedostatka financijskih sredstava, radovi nisu završeni, a daljnja dinamika realizacije projekata ovisi o uspješnosti prijava na natječaje nacionalnih i europskih fondova. Prije ulaganja trebalo je provesti stručno vrednovanje i ocjenu opravdanosti i učinkovitosti projekata, utvrditi ukupnu vrijednost investicija i izvore financiranja.

Na temelju odluka predstavničkih tijela pojedine lokalne jedinice su provodile javne natječaje za prodaju zemljišta u poduzetničkim zonama. Međutim, prihvaćene su ponude ponuditelja i zaključeni su kupoprodajni ugovori koji nisu bili u skladu s uvjetima iz natječaja u dijelu koji se odnosi na uvjete plaćanja (prema natječaju kupoprodajnu cijenu je trebalo platiti odjednom u roku od 15 dana od potpisa ugovora, a ugovoreno je plaćanje 20,0 % iznosa po potpisu ugovora te razlika do ukupnog iznosa u 12 obroka) ili se lokalna jedinica obvezala izgraditi komunalnu infrastrukturu u poduzetničkoj zoni do određenog roka, a u protivnom je dužna kupcu nadoknaditi štetu zbog nemogućnosti gradnje objekta).

Državni ured za reviziju je lokalnim jedinicama naložio upravljanje i raspolaganje nekretninama u skladu s propisima te njihovim unutarnjim aktima kojima je uređeno ovo područje.

Većina drugih nepravilnosti utvrđenih revizijom odnosi se na sustav unutarnjih kontrola. Prema odredbama članka 4. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva, kao što su: obavljanje poslovanja na pravilan, etičan, ekonomičan, učinkovit i djelotvoran način, usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, zaštita sredstava od gubitaka, zlouporabe i štete, jačanje odgovornosti za ostvarenje poslovnih ciljeva te pouzdanost i sveobuhvatnost financijskih i drugih izvještaja. Odgovorna osoba treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Lokalne jedinice provode samoprocjenu sustava unutarnjih kontrola popunjavanjem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u skladu s odredbama Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18).

Utvrđene nepravilnosti u poslovanju lokalnih jedinica ukazuju da nisu poduzimane aktivnosti za smanjenje rizika radi osiguranja zakonitosti i pravilnosti te ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u upravljanju proračunskim sredstvima.

Pojedine lokalne jedinice nisu donijele procedure za pojedine poslovne procese (stvaranja ugovornih obveza, preuzimanja obveza po investicijskim projektima, naplate prihoda i zaprimanja računa, izdavanja i obračuna putnih naloga, blagajničkog poslovanja te upravljanja i raspolaganja nekretninama), a pojedine se donesenih procedura nisu pridržavale. Nadalje, izjavama o fiskalnoj odgovornosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola pojedinih lokalnih jedinica nisu navedene slabosti i nepravilnosti, iako su pri obavljanju financijske revizije za 2021. one utvrđene u većem broju područja poslovanja, a koje su utjecale na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava. Također, na pitanja iz Upitnika vezana za donošenje procedura za pojedine poslovne procese odgovoreno je potvrdno, iako lokalne jedinice nemaju navedene procedure.

Državni ured za reviziju naložio je donošenje odnosno primjenu unutarnjih akata i procedura kojima će se urediti pravila postupanja za pojedine poslovne procese radi osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka te osiguranja kvalitete računovodstvenog poslovanja. Također, naložio je više pozornosti posvetiti samoprocjeni sustava unutarnjih kontrola.

U tablici u nastavku navedena su područja u kojima su utvrđene nepravilnosti koje su utjecale na izražavanje uvjetnog i nepovoljnog mišljenja, prema lokalnim jedinicama.

Tablica broj 5

Područja u kojima su utvrđene nepravilnosti koje su utjecale na izražavanje uvjetnog i nepovoljnog mišljenja, prema lokalnim jedinicama

Redni broj	Lokalna jedinica	Planiranje i izvršenje proračuna	Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje	Prihodi i potraživanja	Rashodi i obveze	Javna nabava	Imovina i druge nepravilnosti
	1	2	3	4	5	6	7
Županija:							
1.	Ličko-senjska		x		x		
Gradovi:							
2.	Crikvenica				x	x	
3.	Delnice		x				
4.	Ilok		x	x		x	
5.	Korčula		x	x	x	x	
6.	Oroslavje		x	x	x	x	x
7.	Rab		x	x	x	x	
8.	Zlatar	x	x	x	x	x	
Općine:							
9.	Barilović	x	x				x
10.	Bednja		x				
11.	Dekanovec		x	x	x		
12.	Donja Voća	x	x		x	x	x
13.	Donji Vidovec	x	x	x	x	x	x
14.	Fažana-Fasana		x	x	x		
15.	Galovac				x	x	
16.	Gornja Rijeka		x				
17.	Končanica	x	x		x	x	x
18.	Lečevica		x	x	x		x
19.	Milna	x	x	x	x	x	x
20.	Negoslavci		x	x		x	

Redni broj	Lokalna jedinica	Planiranje i izvršenje proračuna	Računovodstveno poslovanje i financijsko izvještavanje	Prihodi i potraživanja	Rashodi i obveze	Javna nabava	Imovina i druge nepravilnosti
	1	2	3	4	5	6	7
21.	Orebić	x	x	x	x	x	
22.	Pakoštane		x	x	x		
23.	Podgorač	x	x	x			
24.	Promina		x		x	x	
25.	Stari Jankovci					x	
26.	Stari Mikanovci	x		x	x		
27.	Štrigova		x	x			x
28.	Tounj	x	x		x	x	x
29.	Tribunj		x				
30.	Voćin	x	x	x	x	x	
31.	Vrbje				x	x	

PROVEDBA NALOGA I PREPORUKA IZ PROŠLE REVIZIJE

U skladu sa Zakonom o Državnom uredu za reviziju, Državni ured za reviziju provjerava je li subjekt revizije proveo naloge i preporuke koji su dani u prošloj reviziji.

Prema odredbama članka 22. Zakona o Državnom uredu za reviziju, zakonski predstavnik subjekta revizije odnosno zakonski predstavnik subjekta na kojeg se odnosi dani nalog ili preporuka u roku od 60 dana od dana primitka konačnog izvješća o obavljenoj reviziji obavezan je dostaviti Državnom uredu za reviziju plan provedbe naloga i preporuka, u kojem su navedene aktivnosti za otklanjanje nepravilnosti i planirano vrijeme za njihovu provedbu. Subjekt revizije obavezan je provesti naloge i preporuke dane u izvješću o obavljenoj reviziji u rokovima i na način naveden u planu provedbe naloga i preporuka te u pisanom obliku izvijestiti Državni ured za reviziju o provedbi pojedinog naloga ili preporuke u roku od 30 dana od isteka planiranog vremena provedbe.

U izvješću o obavljenoj reviziji lokalnih jedinica, u okviru Provedbe naloga i preporuka, navedeni su podaci o nalogima i preporukama iz prošle revizije i njihov status: provedeno, nije provedeno, djelomično provedeno, u postupku provedbe i nije primjenjivo. Status nije primjenjivo dodijeljen je kada je prestala primjena propisa na temelju kojeg je dan nalog, a u pravilu se to odnosi na naloge u vezi s planom razvojnih programa (novim Zakonom o proračunu lokalne jedinice više nisu obvezne donositi plan razvojnih programa) i prijenosom vodnih građevina javnom isporučitelju vodnih usluga nakon donošenja Uredbe o uslužnim područjima (Ustavni sud donio je u ožujku 2022. Rješenje kojim je pokrenuo postupak za ocjenu suglasnosti Uredbe o uslužnim područjima s Ustavom i zakonom te je, do donošenja konačne odluke, obustavio izvršenje svih općih i pojedinačnih akata i radnji koji se poduzimaju na temelju navedene Uredbe). Nadalje, status nije primjenjivo dan je i kada subjekt nije provodio aktivnost u vezi s kojom je dan nalog ili preporuka.

Lokalnim jedinicama je u prošlim revizijama dan 441 nalog i preporuka. Provjerama u okviru financijske revizije utvrđeno je da je provedeno 285 ili 64,6 % naloga i preporuka, a djelomično je provedeno ili je u postupku provedbe 26 ili 5,9 % naloga i preporuka. Nije provedeno 90 ili 20,4 %, a zbog izmjene propisa ili neprovođenja aktivnosti nije primjenjivo 40 ili 9,1 % naloga i preporuka. Lokalne jedinice su i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporukama koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni. Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošloj reviziji, prema lokalnim jedinicama daju se u Prilogu 5.

II. REVIZIJA USKLAĐENOSTI GRADA ZAGREBA

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je revizija usklađenosti Grada Zagreba (dalje u tekstu: Grad) za 2021.

Predmet revizije bila je usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija koje se odnose na obračun i naplatu potraživanja, stvaranje i podmirenje obveza, financiranje proračunskih korisnika Grada i trgovačkih društava u vlasništvu odnosno suvlasništvu Grada te dodjelu potpora iz proračunskih sredstava sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje Grada.

Cilj revizije bio je izražavanje mišljenja je li poslovanje u vezi s predmetom revizije usklađeno sa zakonima, propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje Grada.

Grad je obavezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu.

Ukupna potraživanja su koncem 2021. iskazana u iznosu od 2.307.435.304,00 kn, odnosno nakon ispravka vrijednosti u iznosu od 545.596.819,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 481.883.573,00 kn ili 88,3 %, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 39.861.581,00 kn ili 7,3 %, od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo u iznosu od 21.671.559,00 kn ili 4,0 % te za dane zajmove u iznosu od 2.180.106,00 kn ili 0,4 % potraživanja nakon ispravka vrijednosti. Dospjela potraživanja iskazana su u iznosu od 2.276.621.688,00 kn (brutoiznos prije ispravka vrijednosti).

Koncem 2021. ukupne obveze Grada iskazane su u iznosu od 4.226.798.774,00 kn, od čega se na obveze za kredite i zajmove odnosi 3.126.503.861,00 kn ili 73,9 %, za rashode poslovanja 865.090.490,00 kn ili 20,5 % te za nabavu nefinancijske imovine 235.204.423,00 kn ili 5,6 %. Koncem 2021. dospjele obveze su iskazane u iznosu od 120.230.350,00 kn.

Grad je osnivač sedam trgovačkih društava te ima udjele u temeljnom kapitalu drugih sedam trgovačkih društava. Tijekom 2021. trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu doznačene su subvencije u iznosu od 898.885.148,00 kn te kapitalne pomoći u iznosu od 100.451.943,00 kn. Prema podacima iz Registra proračunskih i izvanproračunskih korisnika, Grad ima ukupno 330 proračunskih korisnika (osnovne i srednje škole, učenički domovi, dječji vrtići, ustanove kulture i zdravstvene ustanove, domovi za starije i nemoćne osobe, javnu vatrogasnu postrojbu te ostale proračunske korisnike). Za financiranje redovne djelatnosti Grad je proračunskim korisnicima u 2021. doznačio 2.000.452.188,00 kn.

Potpore za razvoj obrta, malog i srednjeg poduzetništva te poljoprivrednika ostvarene su u ukupnom iznosu od 27.925.170,00 kn, od čega se na potpore obrtnicima odnosi 18.221.000,00 kn, malim i srednjim poduzetnicima 7.005.362,00 kn te poljoprivrednicima 2.698.808,00 kn.

O usklađenosti poslovanja izraženo je uvjetno mišljenje.

NALAZI REVIZIJE

Obavljenom revizijom utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje proračuna, potraživanja i mjere naplate, obveze, financiranje proračunskih korisnika Grada i trgovačkih društava u vlasništvu Grada te dodjelu potpora.

U nastavku su opisane značajnije nepravilnosti i propusti prema područjima u kojima su utvrđeni.

- Potraživanja i mjere naplate

U glavnoj knjizi nisu evidentirana potraživanja koja prema pomoćnim i analitičkim evidencijama iznose 78.489.437,00 kn. Odnose se na potraživanja za pomoći iz državnog proračuna u iznosu od 53.983.218,00 kn, potraživanja prema ugovorima o pravu građenja u iznosu od 13.857.639,00 kn, za porez na potrošnju u iznosu od 7.106.556,00 kn, za naknadu za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru u iznosu od 3.234.601,00 kn i naknadu za povjeravanje upravljanja telekomunikacijskim razvodnim ormarićima u iznosu od 307.423,00 kn.

Jednakim mjerama naplate nisu obuhvaćena sva potraživanja. Za pojedina potraživanja ne postoji evidencija pokrenutih postupaka prisilne naplate, odgovarajući informatički sustav za povezivanje evidencija svih potraživanja po obveznicima te evidencija provedenih mjera naplate po obveznicima i ročnosti nije uspostavljen, moduli automatskih opomena i ovrha za pojedina potraživanja nisu u potpunosti dovršeni, a centralizirano praćenje naplate prihoda i davanje izvješća o naplati je u postupku ustrojavanja zbog čega postupci poduzimanja prisilnih mjera naplate na razini Grada nisu usklađeni. Stoga je otežano utvrditi stvarno dospjela potraživanja po ročnosti te poduzete mjere naplate.

Procedure naplate spomeničke rente, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru te naknade za korištenje i zakup javnih površina nisu donesene. Podaci o potraživanjima od istog subjekta, a za različite proračunske prihode iz nadležnosti različitih ureda, dobivaju se objedinjavanjem podataka iz analitičkih evidencija pojedinih ureda.

- Obveze

Koncem 2021. obveze Grada iznose 4.226.798.774,00 kn, od čega se 3.126.503.861,00 kn odnosi na obveze za kredite i zajmove, 865.090.490,00 kn na obveze za rashode poslovanja, a 235.204.423,00 kn na obveze za nabavu nefinancijske imovine. U odnosu na stanje početkom godine, obveze su veće za 655.195.701,00 kn, a vrijednosno najznačajnije povećanje za 600.694.539,00 kn ili 23,8 % odnosi se na obveze za kredite i zajmove.

Grad je tijekom 2021., zbog nemogućnosti redovnog podmirivanja obveza te odgode plaćanja dospelih obveza prema dobavljačima u iznosu od 605.516.466,00 kn, zaključio ugovore o faktoringu prema kojima su dobavljači svoja potraživanja od Grada ustupila poslovnim bankama kao novim vjerovnicima, a Grad se obvezao da će, umjesto dobavljačima, dospjele obveze u visini ustupljenih potraživanja podmiriti poslovnim bankama.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2021. nisu evidentirani i iskazani rashodi i obveze za nabavu radova, roba i usluga u iznosu od 24.973.959,00 kn, koji se u većini slučajeva odnose na 2021., a neki i na prijašnje godine (2019. i 2020.). Prema propisima koji uređuju proračunsko računovodstvo, rashodi se iskazuju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja (obveza) odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju.

Obveze s osnove indeksacije za polivalentnu dvoranu Arena u iznosu od 12.407.733,00 kn Grad nije podmirio niti ih evidentirao u poslovnim knjigama ni iskazao u financijskim izvještajima. Indeksacija je ugovorena Sporazumom o zajedničkom financiranju zakupnine za Arenu, koji su u lipnju 2007. zaključili Vlada Republike Hrvatske i Grad.

Grad se kod plaćanja obveza nije pridržavao redoslijeda po dospijeću plaćanja, čime su neki vjerovnici stavljeni u neravnopravan položaj. Obveze po ulaznim računima u iznosu od 120.712.480,00 kn nisu podmirene do datuma dospijeća. Prosječno kašnjenje plaćanja je 85 dana. Najduže kašnjenje plaćanja je 625 dana. Zbog neplaćanja u roku, Gradu se obračunavaju zatezne kamate. Istodobno su obveze u ukupnom iznosu od 64.311.904,00 kn podmirene prije roka dospijeća.

Grad je koncem 2021. iskazao ukupan manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu od 966.063.674,00 kn. Odlukom Gradske skupštine iz prosinca 2020. o pokriću manjka prihoda iz prethodnih godina, planirano je pokriće ukupnog manjka prihoda ostvarenog do konca 2019. u iznosu od 1.303.915.375,00 kn u razdoblju od 2022. do 2025. Uz navedenu Odluku, sačinjena je Analiza i ocjena postojećeg financijskog stanja s mjerama za otklanjanje uzroka negativnog poslovanja, mjerama za stabilno poslovanje i akcijskim planom provedbe navedenih mjera. Predložene mjere su navedene opisno, a financijski učinak koji bi se trebao postići provođenjem navedenih mjera i osobe odgovorne za njihovo provođenje i praćenje nisu navedene niti je utvrđena obveza izvještavanja o provedbi navedenih mjera po godinama.

- Financiranje proračunskih korisnika Grada

Grad ima ukupno 330 proračunskih korisnika, a revizijom je obuhvaćeno financiranje proračunskim sredstvima 111 osnovnih škola. Riznica na razini proračuna i proračunskih korisnika koja bi se temeljila na jedinstvenom računovodstveno-informacijskom sustavu nije ustrojena. Financijski planovi osnovnih škola nisu uravnoteženi, jer ne sadrže dio prihoda, iako su navedeni kao izvor financiranja u okviru rashoda. Tako su ukupni prihodi planirani u iznosu od 1.078.177.000,00 kn, a rashodi u iznosu od 1.335.911.000,00 kn. Grad ne raspolaže dokumentacijom iz koje bi bilo vidljivo na koji način su uravnotežili financijske planove prije njihova uključivanja u proračun Grada. Prema Zakonu o proračunu koji je bio u primjeni do 1. siječnja 2022., financijski planovi proračunskih korisnika trebaju sadržavati sve prihode i primitke te rashode i izdatke po svim izvorima financiranja.

Na temelju zahtjeva osnovnih škola, Grad je tijekom 2021. na račune osnovnih škola doznačio sredstva za financiranje njihovog redovnog poslovanja u ukupnom iznosu od 231.724.445,00 kn, osim za posljednje tromjesečno razdoblje 2021.

Obveze prema zahtjevima osnovnih škola na temelju kojih Grad nije izvršio plaćanje koje iznose 31.565.316,00 kn nisu evidentirane u poslovnim knjigama Grada u okviru izvanbilančnih zapisa.

- Financiranje trgovačkih društava u vlasništvu Grada

Rashodi za subvencije planirani su u iznosu od 909.140.580,00 kn, a ostvareni su u iznosu od 960.724.935,00 kn, što je 51.584.355,00 kn ili 5,7 % više u odnosu na proračun. Grad je tijekom 2021. subvencijama sufinancirao poslovanje sedam trgovačkih društava u svom vlasništvu ili suvlasništvu u ukupnom iznosu od 898.885.148,00 kn. Vrijednosno značajnije subvencije u iznosu od 824.281.637,00 kn odobrene su za usluge prijevoza putnika u javnom prometu na području Grada.

Grad je tijekom 2021. trgovačkom društvu u svom vlasništvu (Zagrebački inovacijski centar d.o.o.), podmirivao troškove zakupa i režijske troškove poslovnog prostora u iznosu od 6.239.878,00 kn. Osim navedenog, doznačio je i subvencije u iznosu od 6.500.000,00 kn, a da prethodno nije uređeno koji troškovi navedenog društva će se financirati iz subvencije.

Od 2017. do 2019. Grad je, nakon provedenih postupaka javne nabave, zaključio ugovore i dodatke ugovora prema kojima vrijednost nabave opreme, stručni nadzor i izgradnja nove žičare Sljeme (Žičara) iznosi ukupno 619.257.702,00 kn uvećano za porez na dodanu vrijednost. Od travnja 2019. Zagrebački električni tramvaj d.o.o. je određen za upravitelja Žičare te je u kolovozu 2019. zaključen Sporazum o financiranju troškova izgradnje Žičare, na temelju kojeg je Zagrebački električni tramvaj preuzeo obvezu financiranja nastavka njezine izgradnje te se u prosincu 2019. dugoročno zadužio u iznosu od 537.000.000,00 kn, a Grad je jamac za 80,0 % svih obveza po kreditu. Putem kapitalnih pomoći danih u 2021. Zagrebačkom električnom tramvaju d.o.o. u iznosu od 39.727.111,00 kn Grad je otplaćivao dio anuiteta kredita, iz čega proizlazi da se Grad posredno zadužio na višegodišnje razdoblje.

- Dodjela potpora

Na temelju Javnog natječaja za dodjelu potpora za očuvanje i razvoj tradicijskih, deficitarnih i proizvodnih obrtničkih djelatnosti iz siječnja 2021. te Pravilnika o kriterijima i načinu dodjele potpora za očuvanje i razvoj obrtničkih djelatnosti Grad je dodijelio potpore u ukupnom iznosu od 23.221.000,00 kn. Najviši pojedinačni iznos potpore od 30.000,00 kn ostvarilo je 65 korisnika.

S korisnicima potpora zaključeni su ugovori o dodjeli potpore kojima su regulirana međusobna prava i obveze. Grad se kod isplate većine potpora nije pridržavao ugovorenog roka isplate od 30 dana te je dijelu korisnika isplatio potpore sa zakašnjenjem (prosječno kašnjenje isplate potpora je 160 dana), a manjem broju korisnika u ugovorenom roku. Neposredna kontrola namjenskog korištenja potpora obavljena je samo kod pojedinih korisnika.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste Državni ured za reviziju dao je 18 naloga i preporuka, čije bi provedbe pridonijele većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutaršnjim aktima.

Osim navedenog, Ured je revizijom obuhvatio financiranje izgradnje Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda Grada prema Ugovoru o koncesiji zaključenim između Grada i društva Zagrebačke otpadne vode d.o.o. Zagreb (Koncesionar). Ugovorena vrijednost po osnovnom ugovoru i dodacima ugovora za izgradnju, financiranje i upravljanje Centralnim uređajem za pročišćavanje iznosi 199.024.109,00 EUR, a vrijednost naknadno odobrenih varijacija (dodatni radovi) 77.253.963,00 EUR. Koncesionar je, prema Ugovoru o koncesiji, obvezan financirati, projektirati, izgraditi, upravljati i održavati Centralni uređaj za pročišćavanje, uključujući i upravne objekte, crpnu stanicu Mičevac i dijelove glavnog dovodnog cjevovoda te izgraditi i financirati glavni odvodni kanal, pristupnu cestu, dijelove glavnog dovodnog cjevovoda i mosta. Koncesija je dodijeljena na rok od 28 godina.

Prema podacima Koncesionara, od 18. rujna 1998. do 31. prosinca 2021., novčani izdaci za kapitalna ulaganja povezana s pravima i obvezama iz koncesije iznosili su 326.231.000,00 EUR. Povrat uložениh sredstava Koncesionaru ugovoren je na način da trgovačko društvo u vlasništvu Grada (Zagrebački holding d.o.o., Podružnica Vodoopskrba i odvodnja) putem računa za isporučenu vodu od krajnjih potrošača naplaćuje uslugu pročišćavanja otpadnih voda. Naplaćena sredstva polažu se na depozitni račun Koncesionara kod poslovne banke. Također, ugovoreno je da nedostatna sredstva odnosno razliku između obračunane cijene usluge Koncesionara i prikupljenih sredstava od krajnjih potrošača podmiruje Grad. Prema podacima Grada, od 2004. do konca 2021. Grad je Koncesionaru doznačio nedostatna sredstva odnosno razliku između obračunane cijene usluge Koncesionara i prikupljenih sredstava od krajnjih potrošača u iznosu od 2.421.114.316,00 kn. Koncem 2021. dospjele obveze Grada s navedene osnove iznose 67.479.239,00 kn.

ZAKLJUČAK

Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju 39 lokalnih jedinica i reviziju usklađenosti Grada Zagreba.

Prihodi i primici financijskom revizijom obuhvaćenih lokalnih jedinica iznose 850.872.354,00 kn, a rashodi i izdaci 876.444.919,00 kn.

O financijskim izvještajima izraženo je 13 bezuvjetnih, 25 uvjetnih i jedno nepovoljno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja izraženo je 12 bezuvjetnih, 26 uvjetnih i jedno nepovoljno mišljenje.

O reviziji usklađenosti poslovanja Grada Zagreba izraženo je uvjetno mišljenje.

Uvjetna i nepovoljna mišljenja o financijskim izvještajima izražena su zbog utvrđenih nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja i financijskog izvještavanja, a odnose se na vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja, popis imovine i obveza te sastavljanje financijskih izvještaja.

Uvjetna i nepovoljna mišljenja o usklađenosti poslovanja izražena su zbog utvrđenih nepravilnosti u području planiranja i izvršenja proračuna, prihoda i potraživanja, rashoda i obveza, javne nabave i imovine.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste u financijskim revizijama lokalnih jedinica dano je 614 naloga i preporuka, a u reviziji usklađenosti Grada Zagreba 18 naloga i preporuka, čija bi provedba pridonijela realnijem iskazivanju podataka u financijskim izvještajima te većoj usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te unutarnjim aktima.

Prilog 1

Prihodi i primici lokalnih jedinica za 2020. i 2021.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Prihodi i primici		
		2020.	2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
Županija:				
1.	Ličko-senjska	81.080.130,00	83.879.989,00	103,5
Ukupno (1.)		81.080.130,00	83.879.989,00	103,5
Gradovi:				
2.	Buje-Buie	39.163.911,00	37.507.034,00	95,8
3.	Crikvenica	124.619.753,00	84.137.814,00	67,5
4.	Delnice	33.934.111,00	38.489.950,00	113,4
5.	Ilok	40.982.657,00	46.571.992,00	113,6
6.	Korčula	31.348.705,00	40.945.689,00	130,6
7.	Oroslavje	17.458.001,00	19.043.552,00	109,1
8.	Rab	51.583.381,00	50.838.148,00	98,6
9.	Trogir	79.703.012,00	80.067.039,00	100,5
10.	Zlatar	33.170.599,00	22.212.518,00	67,0
Ukupno (2. – 10.)		451.964.130,00	419.813.736,00	92,9
Općine:				
11.	Barilović	17.118.798,00	10.683.248,00	62,4
12.	Bednja	19.795.542,00	15.871.629,00	80,2
13.	Dekanovec	2.545.156,00	2.555.334,00	100,4
14.	Donja Voća	8.901.982,00	8.441.058,00	94,8
15.	Donji Vidovec	5.497.282,00	8.764.050,00	159,4
16.	Dragalić	6.804.485,00	6.041.980,00	88,8
17.	Đelekovec	4.863.705,00	4.761.111,00	97,9
18.	Fažana-Fasana	28.208.249,00	31.283.660,00	110,9
19.	Galovac	4.726.151,00	6.416.110,00	135,8
20.	Gornja Rijeka	8.067.667,00	7.206.589,00	89,3
21.	Končanica	9.430.723,00	9.841.791,00	104,4
22.	Lečevica	3.714.803,00	6.666.768,00	179,5
23.	Lobor	15.698.648,00	14.314.835,00	91,2
24.	Mače	9.037.181,00	14.573.256,00	161,3
25.	Milna	13.345.108,00	10.142.387,00	76,0
26.	Negoslavci	4.351.134,00	5.410.875,00	124,4
27.	Orebić	15.531.583,00	20.856.081,00	134,3
28.	Pakoštane	23.486.656,00	30.265.514,00	128,9
29.	Podgorač	13.993.257,00	10.995.728,00	78,6
30.	Promina	11.645.340,00	9.735.771,00	83,6
31.	Sopje	9.936.366,00	12.398.967,00	124,8
32.	Stari Jankovci	17.579.848,00	22.594.112,00	128,5
33.	Stari Mikanovci	8.688.733,00	9.955.776,00	114,6
34.	Štrigova	16.182.811,00	17.777.953,00	109,9
35.	Tkon	6.158.019,00	7.688.293,00	124,9
36.	Tounj	4.623.512,00	6.245.320,00	135,1
37.	Tribunj	16.953.524,00	18.910.381,00	111,5
38.	Voćin	12.379.450,00	9.642.544,00	77,9
39.	Vrbje	6.120.303,00	7.137.508,00	116,6
Ukupno (11. – 39.)		325.386.016,00	347.178.629,00	106,7
Sveukupno (1. – 39.)		858.430.276,00	850.872.354,00	99,1

Rashodi i izdaci lokalnih jedinica za 2020. i 2021.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Rashodi i izdaci		
		2020.	2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
Županija:				
1.	Ličko-senjska	73.351.446,00	87.175.634,00	118,8
Ukupno (1.)		73.351.446,00	87.175.634,00	118,8
Gradovi:				
2.	Buje-Buie	40.242.205,00	36.300.651,00	90,2
3.	Crikvenica	107.565.198,00	113.770.561,00	105,8
4.	Delnice	30.737.094,00	38.445.529,00	125,1
5.	Ilok	40.872.174,00	44.095.895,00	107,9
6.	Korčula	31.477.077,00	41.823.883,00	132,9
7.	Oroslavje	16.519.894,00	18.049.422,00	109,3
8.	Rab	52.666.559,00	45.826.836,00	87,0
9.	Trogir	80.071.755,00	74.005.681,00	92,4
10.	Zlatar	33.381.702,00	24.074.274,00	72,1
Ukupno (2. – 10.)		433.533.658,00	436.392.732,00	100,7
Općine:				
11.	Barilović	20.350.218,00	9.356.724,00	46,0
12.	Bednja	17.033.220,00	16.347.214,00	96,0
13.	Dekanovec	2.860.883,00	2.325.428,00	81,3
14.	Donja Voća	9.265.872,00	8.766.873,00	94,6
15.	Donji Vidovec	6.176.200,00	8.343.169,00	135,1
16.	Dragalić	8.151.443,00	4.630.900,00	56,8
17.	Đelekovec	4.722.687,00	4.378.790,00	92,7
18.	Fažana-Fasana	26.960.224,00	35.423.342,00	131,4
19.	Galovac	4.187.598,00	5.690.063,00	135,9
20.	Gornja Rijeka	9.139.691,00	5.641.791,00	61,7
21.	Končanica	9.291.726,00	9.507.820,00	102,3
22.	Lećevica	5.269.142,00	7.031.118,00	133,4
23.	Lobor	12.795.030,00	16.645.503,00	130,1
24.	Mače	8.577.123,00	14.694.791,00	171,3
25.	Milna	12.015.494,00	10.877.899,00	90,5
26.	Negoslavci	4.993.035,00	5.208.240,00	104,3
27.	Orebić	15.198.842,00	19.969.605,00	131,4
28.	Pakoštane	24.411.596,00	29.061.022,00	119,0
29.	Podgorač	12.583.043,00	12.444.303,00	98,9
30.	Promina	11.093.018,00	13.568.817,00	122,3
31.	Sopje	12.628.832,00	11.919.941,00	94,4
32.	Stari Jankovci	17.316.610,00	24.623.985,00	142,2
33.	Stari Mikanovci	8.645.081,00	10.526.334,00	121,8
34.	Štrigova	17.761.393,00	15.147.693,00	85,3
35.	Tkon	6.386.732,00	7.667.602,00	120,1
36.	Tounj	4.258.033,00	6.146.715,00	144,4
37.	Tribunj	18.104.280,00	19.181.582,00	106,0
38.	Voćin	10.951.160,00	10.678.596,00	97,5
39.	Vrbje	5.521.922,00	7.070.693,00	128,0
Ukupno (11. – 39.)		326.650.128,00	352.876.553,00	108,0
Sveukupno (1. – 39.)		833.535.232,00	876.444.919,00	105,1

Financijski rezultati lokalnih jedinica za 2021.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Prihodi i primici	Rashodi i izdaci	Višak/manjak	Kumulativni višak/manjak
	1	2	3	4	5
Županija:					
1.	Ličko-senjska	83.879.989,00	87.175.634,00	-3.295.645,00	8.012.850,00
Ukupno (1.)		83.879.989,00	87.175.634,00	-3.295.645,00	8.012.850,00
Gradovi:					
2.	Buje-Buie	37.507.034,00	36.300.651,00	1.206.383,00	615.451,00
3.	Crikvenica	84.137.814,00	113.770.561,00	-29.632.747,00	-6.559.996,00
4.	Delnice	38.489.950,00	38.445.529,00	44.421,00	-1.174.426,00
5.	Ilok	46.571.992,00	44.095.895,00	2.476.097,00	3.621.472,00
6.	Korčula	40.945.689,00	41.823.883,00	-878.194,00	-5.115.236,00
7.	Oroslavje	19.043.552,00	18.049.422,00	994.130,00	-1.260.939,00
8.	Rab	50.838.148,00	45.826.836,00	5.011.312,00	-11.471.189,00
9.	Trogir	80.067.039,00	74.005.681,00	6.061.358,00	5.997.880,00
10.	Zlatar	22.212.518,00	24.074.274,00	-1.861.756,00	-2.308.583,00
Ukupno (2. – 10.)		419.813.736,00	436.392.732,00	-16.578.996,00	-17.655.566,00
Općine:					
11.	Barilović	10.683.248,00	9.356.724,00	1.326.524,00	492.549,00
12.	Bednja	15.871.629,00	16.347.214,00	-475.585,00	-1.813.785,00
13.	Dekanovec	2.555.334,00	2.325.428,00	229.906,00	-53.685,00
14.	Donja Voća	8.441.058,00	8.766.873,00	-325.815,00	-2.115.446,00
15.	Donji Vidovec	8.764.050,00	8.343.169,00	420.881,00	448.725,00
16.	Dragalić	6.041.980,00	4.630.900,00	1.411.080,00	2.682.987,00
17.	Đelekovec	4.761.111,00	4.378.790,00	382.321,00	-34.691,00
18.	Fažana-Fasana	31.283.660,00	35.423.342,00	-4.139.682,00	1.355.456,00
19.	Galovac	6.416.110,00	5.690.063,00	726.047,00	1.058.645,00
20.	Gornja Rijeka	7.206.589,00	5.641.791,00	1.564.798,00	947.014,00
21.	Končanica	9.841.791,00	9.507.820,00	333.971,00	1.341.757,00
22.	Lećevica	6.666.768,00	7.031.118,00	-364.350,00	-8.173.121,00
23.	Lobor	14.314.835,00	16.645.503,00	-2.330.668,00	808.355,00
24.	Maće	14.573.256,00	14.694.791,00	-121.535,00	1.429.429,00
25.	Milna	10.142.387,00	10.877.899,00	-735.512,00	-5.718.095,00
26.	Negoslavci	5.410.875,00	5.208.240,00	202.635,00	1.230.203,00
27.	Orebić	20.856.081,00	19.969.605,00	886.476,00	-2.892.105,00
28.	Pakoštane	30.265.514,00	29.061.022,00	1.204.492,00	-931.179,00
29.	Podgorač	10.995.728,00	12.444.303,00	-1.448.575,00	1.585.577,00
30.	Promina	9.735.771,00	13.568.817,00	-3.833.046,00	-1.487.181,00
31.	Sopje	12.398.967,00	11.919.941,00	479.026,00	1.032.840,00
32.	Stari Jankovci	22.594.112,00	24.623.985,00	-2.029.873,00	-1.708.084,00
33.	Stari Mikanovci	9.955.776,00	10.526.334,00	-570.558,00	-1.701.246,00
34.	Štrigova	17.777.953,00	15.147.693,00	2.630.260,00	1.882.592,00
35.	Tkon	7.688.293,00	7.667.602,00	20.691,00	-1.210.636,00
36.	Tounj	6.245.320,00	6.146.715,00	98.605,00	0,00
37.	Tribunj	18.910.381,00	19.181.582,00	-271.201,00	891.297,00
38.	Voćin	9.642.544,00	10.678.596,00	-1.036.052,00	453.731,00
39.	Vrbje	7.137.508,00	7.070.693,00	66.815,00	1.764.013,00
Ukupno (11. – 39.)		347.178.629,00	352.876.553,00	-5.697.924,00	-8.434.084,00
Sveukupno (1. – 39.)		850.872.354,00	876.444.919,00	-25.572.565,00	-18.076.800,00

Potraživanja i obveze lokalnih jedinica koncem 2021.

u kn

Redni broj	Lokalna jedinica	Potraživanja	Obveze
	1	2	3
Županija:			
1.	Ličko-senjska	4.651.099,00	7.130.957,00
Ukupno (1.)		4.651.099,00	7.130.957,00
Gradovi:			
2.	Buje-Buie	7.611.300,00	12.245.814,00
3.	Crikvenica	13.250.187,00	67.910.087,00
4.	Delnice	1.148.847,00	17.005.579,00
5.	Ilok	2.425.269,00	13.843.812,00
6.	Korčula	4.882.544,00	20.071.795,00
7.	Oroslavje	1.648.930,00	4.751.808,00
8.	Rab	5.681.304,00	24.680.589,00
9.	Trogir	12.207.792,00	25.573.429,00
10.	Zlatar	2.119.154,00	13.676.539,00
Ukupno (2. – 10.)		50.975.327,00	199.759.452,00
Općine:			
11.	Barilović	1.137.776,00	2.513.238,00
12.	Bednja	754.976,00	6.863.912,00
13.	Dekanovec	297.966,00	353.403,00
14.	Donja Voća	8.009.724,00	8.976.812,00
15.	Donji Vidovec	1.329.211,00	4.487.448,00
16.	Dragalić	316.753,00	185.373,00
17.	Đelekovec	63.850,00	1.129.780,00
18.	Fažana-Fasana	2.362.681,00	9.820.287,00
19.	Galovac	94.093,00	3.455.090,00
20.	Gornja Rijeka	169.335,00	56.841,00
21.	Končanica	140.202,00	1.223.233,00
22.	Lečevica	718.791,00	9.783.107,00
23.	Lobor	98.237,00	9.166.002,00
24.	Mače	56.416,00	7.872.376,00
25.	Milna	2.257.512,00	3.875.325,00
26.	Negoslavci	32.404,00	379.795,00
27.	Orebić	15.432.266,00	8.736.473,00
28.	Pakoštane	5.153.178,00	12.064.208,00
29.	Podgorač	511.129,00	486.508,00
30.	Promina	638.770,00	1.611.449,00
31.	Sopje	6.548.327,00	2.886.584,00
32.	Stari Jankovci	4.088.577,00	4.206.476,00
33.	Stari Mikanovci	4.603.023,00	2.086.754,00
34.	Štrigova	267.449,00	6.241.442,00
35.	Tkon	442.731,00	6.397.923,00
36.	Tounj	259.363,00	3.940.328,00
37.	Tribunj	1.399.553,00	3.212.883,00
38.	Voćin	1.415.061,00	291.121,00
39.	Vrbje	3.822.727,00	265.072,00
Ukupno (12. – 39.)		62.422.081,00	122.569.243,00
Sveukupno (1. – 39.)		118.048.507,00	329.459.652,00

Podaci o statusu naloga i preporuka danih u prošloj reviziji

Redni broj	Lokalna jedinica	Broj naloga i preporuka iz prošlih revizija	Status naloga i preporuka				
			Provedeno	Nije provedeno	U postupku provedbe	Djelomično provedeno	Nije primjenjivo
	1	2	3	4	5	6	7
Županija:							
1.	Ličko-senjska	10	6	1	0	1	2
Ukupno (1.)		10	6	1	0	1	2
Gradovi:							
2.	Buje-Buie	5	4	0	0	1	0
3.	Crikvenica	5	5	0	0	0	0
4.	Delnice	1	1	0	0	0	0
5.	Ilok	5	4	0	0	0	1
6.	Korčula	9	7	1	0	1	0
7.	Oroslavje	8	3	5	0	0	0
8.	Rab	23	13	8	0	2	0
9.	Trogir	19	18	0	0	1	0
10.	Zlatar	10	9	1	0	0	0
Ukupno (2. – 10.)		85	64	15	0	5	1
Općine:							
11.	Barilović	7	4	3	0	0	0
12.	Bednja	7	3	1	0	2	1
13.	Dekanovec	6	2	2	0	0	2
14.	Donja Voća	46	18	17	0	6	5
15.	Donji Vidovec	7	2	3	0	0	2
16.	Dragalić	5	2	2	0	0	1
17.	Đelekovec	5	5	0	0	0	0
18.	Fažana-Fasana	14	10	4	0	0	0
19.	Galovac	14	12	1	0	0	1
20.	Gornja Rijeka	2	1	0	0	0	1
21.	Končanica	15	10	3	0	0	2
22.	Lečevica	20	11	6	0	2	1
23.	Lobor	6	5	0	0	1	0
24.	Maće	6	5	0	0	0	1
25.	Milna	17	11	1	0	1	4
26.	Negoslavci	8	5	2	0	0	1
27.	Orebić	12	9	2	0	0	1
28.	Pakoštane	15	10	2	1	1	1
29.	Podgorač	7	4	1	0	0	2
30.	Promina	9	6	1	0	0	2
31.	Sopje	34	28	0	0	2	4
32.	Stari Jankovci	1	0	0	0	0	1
33.	Stari Mikanovci	16	13	2	0	1	0
34.	Štrigova	8	4	3	0	0	1
35.	Tkon	2	2	0	0	0	0
36.	Tounj	20	10	8	0	0	2
37.	Tribunj	7	6	0	0	0	1
38.	Voćin	15	7	6	0	2	0
39.	Vrbje	15	10	4	0	1	0
Ukupno (11. – 39.)		346	215	74	1	19	37
Sveukupno (1. – 39.)		441	285	90	1	25	40